

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

město Pardubice

číslo 10 | říjen 2024

- 2** O čem se mluví... o povodňové situaci v Pardubicích s primátorem města Janem Nadrchalem
- 5** Pardubice dotahují změny v dani z nemovitostí
- 5** Město zadalo zpracování územního plánu správně, pokutu platit nebude
- 6** Pardubice představily krajinářskou studii obnovy jižní části města
- 10, 11** Pozvánka na jubilejní Podzimní městské slavnosti

Pardubice

O čem se mluví...

... o povodňové situaci v Pardubicích s primátorem města Janem Nadrchalem

Pardubice se stejně jako celá země ve dnech 12. až 16. září ocitly pod tlakem silných dešťů a výstrah meteorologů, když se na město valily přívaly vody z rozvodněných řek. Zatímco mnohé jiné regiony České republiky čelily ničivým následkům povodní, které braly domovy i lidské životy, Pardubice naštěstí vyšly z této zkoušky relativně bez větších škod. Přesto však byl deštivý víkend plný napětí a preventivních opatření.

O tom, jak město zvládlo povodňovou situaci, tedy jaká opatření

byla přijata a co městu pomohlo vyhnout se nejhoršímu, je aktuální rozhovor s primátorem města Pardubice Janem Nadrchalem.

Předpovědi počasí na polovinu září byly neúprosné a zcela jasné: republiku čekají vydatné srážky, které rozvodní řeky. Jak se na situaci připravovalo město Pardubice, které leží na soutoku Labe s Chrudimkou?

S velkým respektem a přípravou na všechny možné scénáře. V souvis-

losti s hydrometeorologickou situací a předpovědí počasí jsme už od středy upozorňovali občany města na blížící se vzestup vodních hladin zejména na menších tocích. Povodňová komise i krizový štáb města byly od poloviny týdne v pohotovosti, Služby města Pardubice připraveny na případnou instalaci mobilního protipovodňového hrazení podél Chrudimky v Bubeníkových sadech. Do pohotovosti byl uveden i Dopravní podnik města Pardubice a Rozvojový fond Pardubice, kteří se vždy podílejí na případném zajištění evakuace osob z povodněmi ohrožených území.

Od středy jsme my i pracovníci Povodí Labe vyzývali vlastníky nemovitostí v blízkosti vodních toků, aby odstranili veškeré překážky a materiál, který by mohl být odnesen velkou vodou a mohl by způsobit ucpání koryta řeky, mostků či propustků. Rovnou jsme upozorňovali, že voda stoupá rychle a žádá si rychlá opatření, například zákazy vstupů do rizikových míst, a že tedy prosíme o respektování případných opatření.

Už v pátek v podvečer jste z pozice předsedy svolal první jednání povodňové komise.

Pro mě to byla v ostré verzi premiéra. Členy komise jsou velitelé z řad hasičů, policistů, strážníků, zástupci Služeb města Pardubice, Vodovodů a kanalizací a samozřejmě Povodí Labe, kteří přinášeli pravidelné informace o stavu toků a možném vývoji situace v nejbližších hodinách. Ihned jsme souhrnné informace komunikovali směrem k médiím i občanům, ať už prostřednictvím webu nebo sociálních sítí, které se v kritické dny staly hlavním zdrojem čerstvých informací pro obyvatele města.

A hned závěr prvního zasedání komise nevěstil nic dobrého – Chrudimka se už v noci na sobotu měla rychle zvednout z prvního na nejvyšší stupeň, a to během pouhých několika hodin. Služby města jely okamžitě stavět protipovodňové zábrany do Bubeníkových sadů. Kolem Automatických mlýnů bylo postaveno hrazení ze stovek protipovodňových pytlů s pískem. Zavřely se cyklostezky podél Chrudimky, vydali jsme výstrahy pro vstup do lesů a parků. Se vším za plného nasazení pomáhali krajští i dobrovolní hasiči i městští strážníci, městský rozhlas lokálně upozornil obyvatele Nemošic, Drozdic a Mnětic o přípravě na možnou evakuaci. Jednání skončilo v noci a další bylo naplánováno na brzké ráno v sobotu.

Radniční zpravodaj periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Kristýna Vlasáková, Alexandra Tušlová, Ivana Dolanová. Fotografie: Tomáš Kubelka, Jiří Sejkora, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 30. září 2024. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskovány nebudou anonymní příspěvky, ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 11 /2024: 17. října 2024.

Prognózy se naštěstí nenaplnily, hladina se zvedala pomaleji.

Celá sobota se i přes vydatné srážky nesla v relativním klidu, probuzení do neděle bylo rychlé – kvůli rozlité Chrudimce byly od komunikací částečně odříznuty obce Drozdice, Mnětice a Žižín. Řeka v Drozdicích zaplavila 7 domů a pole, obyvatelé byli v pořádku a byla jim nabídnuta evakuace. Nemošice byly zatopené v neobydlených částech.

V noci na pondělí už se voda valila sklepy rodinných domů v několika nemošických ulicích. Dopoledne město s okamžitou platností uzavřelo most Kpt. Bartoše a přilehlou lávku pro pěší kvůli naplaveninám. Zavřen byl také most přes Chrudimku mezi Automatickými mlýny a Bělobranským náměstím, lávka pro pěší a cyklisty pod nemocnicí na Vinici a cyklostezka podél stoupajícího Labe od mostu Kpt. Bartoše do Rosic.

V pondělí večer už kulminovaly obě řeky, v úterý jsme se probudili do slunečného dne, a tedy s úlevným nádechem, že jsme snad z nejhrošího venku.

A že se u nás díkybohu nic vážného nestalo, určitě tedy v porovnání se situací například na Moravě.

Město netradičně často využívalo městský rozhlas. Bylo to na místě?

Rozhodně ano, a to ve všech případech. Nejzásadnější informace bylo nutné oznámit ihned, a to všemi možnými informačními kanály. Když zazní rozhlas, lidé zpozorní, a i když hlášení nerozumí, začnou hledat obsah sdělení. Ten jsme měli pravidelně aktualizovaný na webu města i na sítích.

První, večerní hlášení v pátek se týkalo pouze obcí, kde hrozilo, že se vyběží Chrudimka. Celá komise si byla možné paniky vědoma, ale prognózy byly nekompromisní. Navíc východ republiky se už trápil s vylitými koryty řek a ničící povodňovou vlnou. Rozhlas jsme v průběhu víkendu použili ještě pro několik výstrah a upozornění, to už ale po celém městě. V sobotu intenzivně pršelo a ve městě začaly padat větve i pohledově zdravé stromy. Z dů-

vodu bezpečnosti jsme s okamžitou platností vyhlásili právě i zmíněným rozhlasem zákaz vstupu do lokality Červeňák, na Starou plovárnu, na Nemošickou stráž, do Bubeníkových sadů, ke břehům řek a do všech dalších uzavřených částí města, které byly označeny páskou zákazu vstupu nebo dopravním značením. Další hlášení se týkalo predikovaného rizika, že déšť nezvládne městská kanalizace a mohla by vytopit lidem sklepy a suterény, ať už bydlí blízko, nebo daleko od řek – zatopení hrozilo všem nejnižše položeným částem města. Současně jsme vyzvali řidiče, aby pokud možno nechali auta v pondělí doma, respektive na bezpečném místě mimo centrum Pardubic. Situace ve městě je náročná v běžném režimu, natož při případných povodních. V pondělí nám hasiči hlásili velké nánosy dřevin, které ohrožovaly pilíř mostu Kpt. Bartoše. Hlášení rozhlasem se týkalo jeho okamžitého uzavření s vědomím toho, že je pro město páteřním mostem, obzvlášť když se aktuálně opravuje Wonkův most. Riziko nebez-

pečí bylo podle statiků vysoké. Zavírali jsme také most u Bělobranského náměstí a některé cyklostezky. A poslední, úterní hlášení se týkalo opětovného zprovoznění mostů.

Jak ukáznění byli lidé ve městě v době povodní?

Většina spoluobčanů se chovala s respektem k aktuální situaci a za to jim patří náš veliký dík. Řada občanů ale také porušovala zákazy vstupu do parků a k řekám, chodila si povodně fotit i za pásky a nebála se vzít s sebou na tu podívanou děti. Nedisciplinovanost o víkendu stoupala, pásky byly zprůchrané v řádu desítek minut, až se policie rozhodla zdůraznit, že za nedodržení zákazu vstupu hrozí lidem vysoké pokuty. Věřte, že to riziko pádu stromu nebo jeho části bylo velmi vysoké.

Týden po povodních byl velmi slunečný, teploty rychle stoupaly, ale parky a cyklostezky zůstaly zavřené.

Takovou vodu město dlouho ne-

pamatuje. Přestože léto bylo dlouhé, horké a suché, kvůli srážkám byla půda už po jediném velmi deštivém víkendu zcela podmáčená a spolu s ní i porosty v parcích a podél řeky. A ty se musí opakovaně a mnoho dnů po sobě monitorovat. Arboristé a dendrologové vytipovávali rizikové stromy, už v pátek po povodních postupně začali s údržbou větví i kácením. Další středu jsme všechny parky otevřeli. V případě podzření na nestabilitu je nyní v plánu u vy-

tipovaných stromů ještě tahová zkouška, nicméně není možné tyto zkoušky provádět u každého stromu bezdůvodně, protože cena za jednu zkoušku se pohybuje kolem 10–15 tisíc korun.

Věřme, že Pardubice mají takovou zkušenost na dlouhou dobu za sebou.

Pevně v to doufám! Rád bych poděkoval všem členům povodňové komise

za jejich skvělou práci a součinnost. Děkuji tedy hasičům za perfektní rychlou práci, stejně tak pracovníkům Služeb města Pardubic, dopravního podniku, městským strážníkům i státním policistům, pracovníkům Povodí Labe a externím hydrologům, kteří dobře znají každou zátoku řeky. Dále pak patří velké uznání kolegům zaměstnancům z naší radnice.

A v neposlední řadě opětovně občánům. Silné bylo vnímat semknutí v době

obav a nejistot, silnější pak sledovat potřebu našich obyvatel pomáhat tam, kde zvítězila voda. S pokorou, že k Pardubicím byl živel mírnější. Jsme rádi, že jsme mohli za město ihned poslat zatopené Opavě materiální pomoc v podobě vysoušečů, elektrocentrál a dalšího technického vybavení. Jsme vděční, že občané reagovali na městskou povodňovou sbírku a mohli jsme materiálně pomoci v dalších zatopených oblastech naší republiky.

Pardubice dotahují změny v dani z nemovitosti

Zastupitelstvo města Pardubice s hlasy části opozice schválilo společný koaliční návrh na změny v dani z nemovitosti s účinností od 1. ledna příštího roku. Město tak reaguje na snížení podílů na rozpočtovém určení daní, kdy vláda shora prosadila snížení podílu městům a obcím na některých daních příjmů fyzických, právnických osob, DPH a dani z hazardu už v roce 2024.

„V roce 2025 nám vláda bere ještě větší podíly. Oproti roku 2023 přijdeme podle predikcí odborníků kvůli vládě v příštím roce o 85 milionů korun na příjmech. Pokud někdo tvrdí, že celkové příjmy městu rostou, tak účelově zkresluje realitu, protože kvůli vládou nezvládnuté a rekordní inflaci narostly městům zároveň výrazně investiční náklady i provozní výdaje. Nemůžeme si dovolit schodkové rozpočty jako vláda, musíme hospodařit zodpovědně,“ uvedl náměstek primátora zodpovědný za ekonomiku a rozpočet Jakub Rychtecký.

„Po jednáních s Krajskou hospodářskou komorou Pardubického kraje jsme se rozhodli po 12 letech pro kompromis a navyšujeme koeficient pro budovy určené pro podnikání ze 3 na 4. To nám přinese do městské pokladny téměř 40 milionů korun navíc, které obratem budeme investovat do rozvoje infrastruktury města, jako jsou parkovací apod., z čehož budou profitovat nejen podnikatelé, ale všichni občané města. Zdůrazňuji, že toto navýšení se netýká nemovitostí určených k bydlení, garáží, pozemků a nijak nezasáhne domácnosti,“ upřesnil náměstek Rychtecký. Rozdíl je v tom, že daň z nemovitosti představuje náklad, který u podnikatelských subjektů snižuje základ pro výpočet daně z příjmu – tyto peníze by jinak z velké části propadly do černé díry vysoce schodkového státního rozpočtu. Takto půjdou na investice, které město hospodářské komoře garantovalo.

Druhou změnou je sjednocení tzv. velikostního koeficientu pro celé území města u staveb určených pro bydlení, kdy město reaguje na vládou prosazenou změnu legislativy daně z nemovitosti – zmíněný koeficient je plošně pro celé Česko stanoven v minimální výši 3,5. „Některé části městských obvodů, dokonce ani ne celé městské obvody, měly snížený koeficient ve výši 2,5, což už zákon takto jednoduše neumožňuje. Proto zastupitelstvo svou většinou ponechává všem občanům na území města stejné podmínky v minimální zákonné výši a neposkytujeme již nestandardní slevu 6 tisícům obyvatel (zaplatí nově několik set korun za rok více) na úkor zbývajících 85 tisíců občanů, kteří dnes platí více. Považujeme za spravedlivé a nejděrovější, aby občan města, stejně jako je to u poplatků za komunální odpad, za bydlení odváděl daň na základě jednotného koeficientu. Není důvod

rozdělovat občany na dvě kategorie. Tady očekáváme pro městský rozpočet navýšení příjmu o dva až tři miliony korun. I tyto peníze půjdou do investic na území města. Narovnáme tedy pouze nespravedlnosti, kdy například občan Svítkova platil vyšší daň než občan z Popkovic nebo Starých Čivíc, přestože spolu chodí do jedné hospody a někdy si dokonce vidí přes ulici do oken. V příštích dvou letech garantujeme, že město nebude měnit daň z nemovitosti. Garantuji, že nebudeme občanům města a podnikatelům více nakládat, neboť jim vláda pro letošní rok zvýšila daň z nemovitosti včetně pozemků o 80 procent plošně. Místo toho budeme hledat úspory ve veřejné správě na území města, kde budeme na úrovni zastupitelských klubů diskutovat změny na základě odborné analýzy zpracované Univerzitou Pardubice,“ uzavřel náměstek pro ekonomiku a rozpočet Rychtecký.

Město zadalo zpracování územního plánu správně, pokutu platit nebude

Pokutu ve výši 130 tisíc korun uloženou antimonopolním úřadem město Pardubice platit nebude. Podle prvoinstančního rozhodnutí ÚOHS měla radnice chybovat, když zadala zpracování nového územního plánu firmě Ateliér Cihlář-Svoboda s.r.o. Proti tomuto rozhodnutí podalo město Pardubice rozklad, na jehož základě předseda ÚOHS původní rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže zrušil, když dal za pravdu argumentaci města. Po novém projednání věci vydal ÚOHS usnesení o zastavení správního

řízení, neboť nebyly zjištěny důvody pro uložení sankce. Toto rozhodnutí je již pravomocné. V šetřeném případě tak město Pardubice postupovalo v souladu se zákonem.

Na strategický dokument čeká město třináct let. V roce 2011 jeho zpracování radnice zadala zahraniční firmě Haskoning DHV Czech Republic, spol. s r.o. Ta však práci v důsledku omezení svých aktivit na českém trhu nedokončila, město tak po prověření naplnění podmínek právního nástupnictví dle zákona o zadávání veřejných zakázek

postupovalo v souladu se zákonem, když umožnilo změnu vybraného dodavatele a pokračuje v plnění zakázky s nástupnickou společností, Ateliérem Cihlář-Svoboda s.r.o.

„Úřad na ochranu hospodářské soutěže v napadeném rozhodnutí uvedl, že radnice měla pochybit, když nevypsala nový tendr na tuto zakázku. Uvedl, že město nemělo u nového dodavatele prokázat kvalifikační předpoklady. Tento názor první instance ÚOHS se však následně ukázal jako nesprávný. Naši i externí právníci

ve spolupráci s kolegy z oddělení veřejných zakázek pečlivě prověřili naplnění podmínek a potřebná oprávnění pro pokračování zpracování územního plánu a převzetí plnění zakázky novým dodavatelem tak bylo naprosto v pořádku,“ uvedl primátor města Pardubice Jan Nadrchal. „Děkuji kolegům za jejich poctivou práci. Jsem rád, že zpracování územního plánu pokračuje, a věřím, že se nám ho podaří představit zastupitelům města i veřejnosti koncem příštího roku,“ dodal náměstek René Živný.

Klobouky a papuče v hlavní roli

V papučích do práce, do školy, na kroužek či na kolo!

Ve středu 9. října vyvrcholí kampaň Dožít doma tzv. „Papučovým dnem“. Cílem této akce je předat veřejnosti informace o existenci služeb mobilních hospiců v České republice. Společně s námi můžete i vy dát vědět lidem kolem sebe, že mobilní hospice pomáhají našim nejbližším důstojně žít doma až do konce.

Připojte se v tento den k akci symbolickým obutím papučí nejen doma! Pokud

se s nimi i vyfotíte, nasdílejte fotku spolu s hashtagem #papučovden na Facebook či Instagram.

Den, kdy se klobouky nesmekají

Stejně jako v předchozích dvou letech se i letos s celým týmem Dětské domácí paliativní péče připojujeme k Mezinárodnímu dni dětské paliativní péče, známému jako HatsOn či „Kloboukový den“. Již jedenáct let se koná 2. pátek v měsíci říjnu a letos připadá na datum 11. října!

Nasadte si klobouk, kšiltovku, čepici či jinou „hučku“ a přijďte s námi tento den oslavit do prostor galerie GAMPY v Automatických mlýnech v čase 17:00–19:00. Těšit se můžete na muzikoterapeutickou pohádku Markéty Havlové či bubenickou show DRUM FOR FUN.

Myšlenkou této akce je zvýšit povědomí o potřebě dětské paliativní péče a služeb spojených právě s péčí o nevyléčitelně nemocné děti a jejich rodiny. Naše organizace se snaží maximálně podporovat

celou rodinu nemocného dítěte, aby mohla i přes nemoc jednoho ze svých členů prožívat život v co nejlepší možné kvalitě. Paliativa nemusí být jen o nemoci, je hlavně o společném čase.

Nemůžete-li přijít, je možné se k akci připojit alespoň symbolicky. Vyfoťte se v tento den v jakékoliv pokrývce hlavy a sdílejte svou fotku spolu s hashtagem #HatsOn4CPC na vašich sociálních sítích. Děkujeme!

Tereza Panušková, sociální pracovnice

Pardubice představily krajinářskou studii obnovy jižní části města

Pardubice se opět posunuly v přípravách obnovy krajiny na území města, tentokrát v jeho jižní části. V návaznosti na krajinářskou studii katastru Dražkovice nechal odbor hlavního architekta zpracovat obdobnou studii pro katastry Nemošice, Drozdice, Žižín, Mnětice a Hostovice. Město tak má připravený komplexní námet na krajinářské úpravy pro jižní část území, kde je citelný nedostatek hodnotných krajinných struktur a biotopů.

Návrh zahrnuje různé analýzy krajiny, které vedou k doporučením pro úpravy v okolní přírodě. Jejich cílem je zmenšit velké plochy polí, zvýšit rozmanitost rostlin a živočichů, zlepšit propustnost krajiny a její vybavení a také zahrnout opatření pro zadržování vody v krajině, což pomáhá při přizpůsobení se změnám klimatu. „Krajinářská studie, kterou nechal zpracovat

obor hlavního architekta, řeší možnosti zlepšení přírodních hodnot jižní části města, zvýšení druhové pestrosti, zvýšení rekreačního potenciálu a celkové posílení odolnosti vůči klimatickým změnám a extrémním projevům počasí. Krajinná zeleň je nedílnou součástí zelené infrastruktury města a má obrovský potenciál právě ve svém přesahu mimo zastavěné území, je proto třeba ji chránit a zušlechťovat,“ uvedl náměstek primátora René Živný, v jehož gesci je územní plánování.

„Město Pardubice postupně úspěšně naplňuje koncepci obnovy krajiny, která započala v roce 2019. Územní studie odhalila, že městu chybí 200 hektarů ekologicky stabilních ploch, jižní část má nízkou lesnatost, územní systém ekologické stability je nespojitý a krajina je celkově ekologicky nestabilní. Na základě

těchto zjištění byla nejprve vypracována krajinářská studie Krajina Dražkovice, která vedla k obnově prvního hektaru zeleně. Letos na podzim se plánuje žádost o dotace na pilotní obnovu,“ uvedla náměstkyně pro životní prostředí Jiřina Klčová. „Podpora zlepšení funkcí a životaschopnosti krajiny je naší povinností a veřejným zájmem. Aktuální dopady změny klimatu jsou neúprosné a společenská změna v přístupu ke krajině a její podobě je pro zachování našeho životního standardu nezbytná. Východiska, která studie nabízí, nejsou nijak inovátorská. V mnoha případech se jedná jen o napravení chyb z minulých dob. Návrh ale není dogma a navržená opatření lze realizovat v jiných dispozicích, než jak jsou zakresleny v celkové studii,“ dodala náměstkyně.

Na studii Pardubice – jih spolupracovali

odborníci z ateliéru Rehwaldts Landscape Architects s.r.o. s městskými obvody (hlavně pak logicky čtvrtým a sedmým), úředníky, místními spolky, farmáři a ochránci přírody. Díky tomu vznikl plán na doplnění zeleně, vodních prvků, cest pro pěší a cyklisty a vybavení jako pozorovatelná a lavičky. Do projektu jsou zahrnuty i nové turistické okruhy a naučné stezky, které ukazují zajímavou historii místa. Navržená opatření jsou doporučení, která se dočkají dalších zpřesnění. Týkají se jak městských a státních, tak soukromých pozemků, přičemž ty městské zahrnují asi 44 hektarů, celkově se jedná o plochu 140 hektarů. V současné době je možné na krajinná opatření čerpat dotace ze Státního fondu životního prostředí a Agentury ochrany přírody a krajiny s podporou 80 až 90 %. Studie je k nahlédnutí na webu města.

Řecký den nastartoval nové možnosti spolupráce konzulátu v Pardubicích

Na konci září uplynuly dva roky od otevření Honorárního konzulátu Řecka v Pardubicích. Při této příležitosti uspořádali honorární konzul Sotirios Zavalianis a primátor města Pardubic Jan Nadrchal v krajském městě Řecký den. Hlavním tématem setkání zástupců obou institucí bylo zapojení řecké kultury do života města a další rozvoj spolupráce v Pardubicích.

„Výběr Pardubic jako sídla prvního řeckého honorárního konzulátu v České republice souvisí s mými podnikatelskými aktivitami v oblasti zdravotnických služeb, zejména s provozem onkologického centra Multiscan, které bylo před více než dva-

ceti lety otevřeno právě v tomto městě,“ uvedl honorární konzul Sotirios Zavalianis. „Není mnoho měst v České republice, které by měly na svém území honorární konzulát, je nám tedy jako městu ctí. Dosud jsme však neměli prostor blíže definovat naši užší spolupráci, a především pohovořit o možnostech jejího rozšíření. Téma byla jasná – nabízí se zcela jistě představení řecké kultury, kolegové již nastílnili zájem představit kulturu i gastronomii hned v příštím roce v rámci nějaké akce pořádané městem. Další možnou oblastí je spolupráce v oblasti vzdělávání. Hovořili jsme také o navázání kontaktu s případ-

ným partnerským městem v Řecku, kdy nám byla nabídnuta pomoc při vytipování tamního města obdobného charakteru, jako jsou Pardubice. Schůzka nám otevřela hned několik možností spolupráce a já se na ni těším,“ shrnul obsah úvodního setkání primátor města Pardubic Jan Nadrchal.

Kromě významných zástupců honorárního konzulátu a města Pardubic v čele s honorárním konzulem Sotiriem Zavalianisem a primátorem města Pardubic Janem Nadrchalem se Řeckého dne zúčastnili například velvyslanec Řecka, J. E. Athanassios Paressoglou společně se zástupkyní Kypru, spisovatelkou Jiřicí

v Praze, Vivian Avraamidou. Obě země se pravidelně podílejí na diplomatických, hospodářských a kulturních výměnách a česko-řecké partnerství je založené na společných hodnotách a cílech v rámci Evropské unie a dalších mezinárodních organizací.

V České republice žije v současné době asi 5 000 Řeků. Polovina z nich jsou potomci generace politických uprchlíků, kteří našli útočiště v bývalém Československu v době řecké občanské války. Druhou polovinu tvoří ekonomičtí migranti, většinou vysoce kvalifikovaní, kteří přišli do České republiky v době hospodářské krize, aby zde našli zaměstnání.

Tým externích architektů nově jako poradní orgán Rady města

Město Pardubice podniklo další významný krok v oblasti architektury a urbanismu. Poprvé se zde sešel tým externích architektů, který bude sloužit jako poradní orgán Rady města a posuzovat zásadní architektonické a urbanistické projekty. Tento tým se rovněž zaměří na urbanistickou koncepci města a svou odborností bude napomáhat při rozvoji klíčových lokalit města. Tento poradní orgán představuje další krok směrem k udržitelnému a promyšlenému rozvoji Pardubic, který bude respektovat jak historické dědictví, tak moderní požadavky města 21. století.

„Odbor hlavního architekta navrhl renomované osobnosti z české architektonické scény, kteří byli na základě usnesení Rady

města vybráni pro své rozsáhlé zkušenosti a odbornou autoritu. Tito odborníci jsou veřejností respektováni a někteří z nich působí i v akademické sféře, kde vedou ateliérovou výuku a předávají své znalosti nové generaci architektů,” uvedl primátor města Pardubic Jan Nadrchal. „Členové týmu byli vybíráni s důrazem na multidisciplinární přístup – zastoupeni jsou tak odborníci na velké stavební komplexy, veřejná prostranství, urbanismus, územní plánování i krajinářskou architekturu. Některé z osobností již s městem Pardubice spolupracovaly v minulosti a jejich přínos byl hodnocen velmi kladně,” doplnil slova primátora jeho náměstek pro územní plánování René Živný.

Úvodní jednání externího týmu architektů, které se bude konat zhruba pětikrát ročně, se neslo ve znamení vzájemného seznámení a představení činnosti Odboru hlavního architekta. „Největší část setkání byla věnována diskuzi o hlavní roli nového týmu, který by jistě neměl být pouze hodnotitelem hotových projektů,” uvedl Aleš Reiský z odboru hlavního architekta. Cílem je nastavovat dialog a cestu ke komplexnější a promyšlenější koncepci rozvoje města. „Součástí jednání byla také debata o strategickém plánu města, ve kterém tým architektů vidí velký potenciál v provázanosti dlouhodobých rozvojových vizí města s konkrétními

akčními plány. V dalších setkáních se tým zaměří na hodnocení aktuálně připravovaných projektů a dalších významných záměrů, které mají klíčový význam pro rozvoj Pardubic. Diskutovat se může například o rozvojové lokalitě Cihelna, resp. aktuálně pořizované územní studii této oblasti,” dodal architekt Reiský.

Složení týmu architektů:

* doc. Ing. arch. David Tichý, PhD.

* Ing. arch. Filip Tittl

* doc. Ing. arch. Jakub Cigler

* Ing. Štěpánka Endrle

Medailonky externích architektů najdete na webu města www.pardubice.eu.

Město chystá proměnu okolí Památníku Zámeček

Město Pardubice pracuje na studii, která má navrhnout řešení pro budoucí využití okolí národní kulturní památky Památníku Zámeček. Cílem studie je nejen navázat na dosavadní úpravy v samotném památníku, ale také využít potenciál celého ochranného pásma kolem této významné památky.

„Mám velkou radost, že Památník Zámeček získává tak pozitivní ohlasy od veřejnosti i odborníků. Aby jeho atraktivita ještě více vzrostla, je nyní důležité zaměřit se také na jeho okolí,” uvedl 1. náměstek primátora a člen Dozorčí rady Památníku Zámeček Jakub Rychtecký. Památník Zámeček, který prošel rozsáhlými změnami a úpravami, přinesl do areálu nové spojení a cesty, které reflektují historické události a symboliku místa, kde se během nacistické okupace odehrávaly rasistické perzekuce. Úpravy vrátily památníku jeho původní význam a důstojnost. Nyní se město soustředí na revitalizaci okolního prostoru a navrácení této oblasti do smy-

slupné a harmonické podoby. Studii zpracovává architekt Vít Podráský, jenž měl také na starosti rekonstrukci památníku. „Vít Podráský je jedním ze dvou spoluautorů vítězného soutěžního návrhu pro areál Památníku Zámeček a nyní navrhne koncepci přilehlého prostoru. Výběr téhož studia na projekční práce je motivován zajištěním kontinuity kvality a jednotného autorského přístupu v této lokalitě,” vysvětlil Rychtecký. „Cílem studie je proměna nejbližšího okolí památníku, které pro zdejší obyvatele představuje oblíbené místo k procházkám, v atraktivní park. Snahou ovšem je, aby navržené úpravy prostoru současného lesa a louky byly v souladu s pietním územím. Jedním z námetů je proto myšlenka vytvoření venkovní galerie, která by prezentovala umění jak související s památníkem, tak i jiná pro dané místo vhodná témata,” řekl k připravovanému návrhu architekt Vít Podráský.

„Studie také zkoumá možnost propojení umění s herními prvky, které by

byly určeny pro všechny věkové kategorie. Nepůjde o klasické dětské hřiště, ale o unikátní koncept, který bude mostem mezi světem umění a hry,” řekl starosta městského obvodu IV Jan Procházka a dodal, že by prostor měl zároveň sloužit k trávení volného času, ať už sportovními aktivitami, kulturou, pobytem v přírodě, nebo vzděláváním. Tento nápad má zajistit, že celé území bude fungovat jako jeden celek, kde budou jednotlivé prvky vzájemně propojeny a logicky napojeny. „Území, které má rozlohu 5,5 hektarů, projde citlivou revitalizací. Studie navrhne i zahuštění vegetace a jemnou kultivaci stávajícího porostu, aby prostor získal ucelený a lesní charakter. Další plány jsou návrhy řešení odvodnění parkoviště a využití dešťové vody k zavlažování okolní zeleně. Zvažuje se také začlenění občerstvení, které by mohlo fungovat po celý rok,” doplnil Rychtecký.

Studie, která by měla být hotová do konce roku 2024, také stanoví jednot-

livé etapy realizace revitalizace a přinese ucelenou vizi pro budoucí využití tohoto významného území.

Během rekonstrukce Památníku Zámeček vznikl zcela nový podzemní objekt s novou expozicí, která spojuje fyzické předměty s audiovizuálními prvky. Zároveň došlo k úpravě celého pietního území. Město do výstavby areálu, kde bylo zavražděno 194 českých vlastenců, investovalo 43,8 milionu korun, přičemž přes 21 milionů korun pokryly dotace ze státního rozpočtu a Integrovaného regionálního operačního programu, kterou město čerpalo prostřednictvím ITI Hradecko-pardubické aglomerace. Od svého otevření získal Památník Zámeček již několik domácích i zahraničních ocenění – v rámci soutěže Stavba roku 2022 obdržel Cenu za výjimečný společenský přínos a z rukou Miloše Vystrčila také Cenu předsedy Senátu Parlamentu ČR. Ioni byl pak vyhlášen Stavbou Pardubického kraje a letos na jaře v Lublani získal BIG See Architecture Award 2024.

Oblékněte se do puntíků!

Na 29. října připadá Puntíkový den – osvětová akce v České republice zaměřená na podporu pacientů s psoriázou, neboli lupénkou. Tento den je spojen s povzbuzováním lidí, aby si oblékli něco s puntíky, což symbolizuje kožní projevy této nemoci, a tím vyjádřili solidaritu s těmi, kdo lupénkou trpí. Cílem Puntíkového dne je zvyšovat po-

vědomí o této chronické kožní nemoci, která postihuje přibližně 2–3 % populace, a zároveň upozorňovat na to, jaký dopad má lupénka nejen na fyzické, ale i psychické zdraví pacientů. Lupénka není infekční a může se objevit u kohokoliv, jen někteří z nás k tomu mají větší dispozice. Projevy tohoto chronického onemocnění jsou viditelné na kůži, po-

stiženy jsou i nehty a klouby. Důležité je, aby veřejnost věděla, že lupénka není infekční a lze ji léčit, i když ne zcela vyléčit.

Jak se můžete do Puntíkového dne zapojit? Oblékněte se do puntíků nebo vytvořte velký puntík – kruh z lidí, nebo kreslete, šijte, kreativně tvořte. A vyfoťte to! Fotografie zašlete do 20. 10. na: puntikovy_den@revenium.cz. Fotky

budou sdíleny na webu a sociálních sítích k podpoře Puntíkového dne. Informace sdílejte s hashtagem #puntikovyden2024 a označením @puntikovyden.

Oslavte Puntíkový den 29. října obléčením nebo doplňky s puntíky a pomozte nám zbavit společnost předsudků vůči lidem s lupénkou.

Petr Šimandl, Puntíkový den

SFÉRA přináší Dny umělé inteligence do Pardubic

Pardubice se letos stanou jedním z klíčových míst, kde se bude oslavovat pokrok v oblasti umělé inteligence. V pondělí 14. října 2024 proběhne v prostorách Vzdělávacího centra SFÉRA a Galerie města Pardubic – GAMPY celodenní festival zaměřený na poznávání umělé inteligence, v rámci třetího ročníku „Dny AI Česko“. Akce je součástí celonárodní iniciativy, která spojuje všechny kraje České republiky pod záštitou organizace prg.ai. V Pardubicích probíhá pod patronací SFÉRY ve spolupráci s Parádním krajem, Národním pedagogickým institutem a organizací AI dětem.

Dny AI v Pardubicích nabídnou široký mezioborový pohled na umělou inteligenci – od jejího využití ve školství a kreativních odvětvích až po vědecké a technologické aplikace. Program je bohatý na interaktivní workshopy, praktické ukázky a diskuse, jež nabídnou účastníkům hlubší vhled do aktuálního vývoje a výzev, které AI přináší.

Jedním z hlavních bodů programu je Bitva názorů: učitelé vs. žáci – Jak AI mění školství?, kde se utkají dvě strany vzdělávacího spektra a zábavně prozkoumají různé pohledy na to, jak AI ovlivňuje způsob učení a vyučování. AI je stále více začleňována do školních osnov. Právě v této diskusi bude možné zjistit, kde se názory učitelů a žáků shodují a kde se naopak rozcházejí.

Dalšími zajímavými body programu v rámci označení „AI4EDU“ budou workshopy zaměřené na využití AI ve výuce informatiky a přírodních věd, kde si pedagogové budou sami vyzkoušet, jak mohou umělou inteligenci zapojit do svých hodin. Díky AI EduLab @ Sféra, multioborového centra pro aplikaci umělé inteligence ve vzdělávání, se vzdělávací proces stává interaktivnějším a dostupnějším i pro ty, kteří nemají s AI předchozí zkušenosti.

Pro návštěvníky je připravena také instalace „AI4ART“, kde vaše kresby oka-

mžitě ožijí jako unikátní digitální obrazy. Stačí se dotknout tabletu a sledovat, jak umělá inteligence během pár vteřin promění váš vstup ve vizuálně poutavé dílo. Klíčovou roli v tomto procesu hraje právě lidská kreativita – AI model se inspirovat vašimi nápady a bez vašeho vstupu by obraz nikdy nevznikl. Tento projekt vzniká pod záštitou AI EduLab SFÉRY v prostorách GAMPY – Galerie města Pardubic a zkoumá nové možnosti spolupráce mezi člověkem a umělou inteligencí. Celá instalace bude dostupná pro návštěvníky po celý den, a to bez předchozí rezervace. Závěr programu nabídne mezigenerační workshop „AI4ALL“ Co všechno (ne) umí umělá inteligence, který bude probíhat od 17 do 19 hodin v sále Science on a Sphere / Vědy na kouli. Účastníci se dozvědí, jak AI funguje, jaké jsou její současné možnosti i limity a jak může pomoci rozvíjet kritické myšlení v kontextu digitálního světa.

Srdčně zveme do našeho kreativního prostoru pedagogy, odbornou veřejnost, studenty, rodiny s dětmi a všechny zájemce o technologie, vzdělávání a budoucnost umělé inteligence, aby se k nám připojili a objevili, jak AI mění svět kolem nás.

Těšíme se na vás v pondělí 14. října v budově SFÉRY a GAMPY. Rezervace na jednotlivé programy si můžete zajistit na webu www.sferapardubice.eu, nebo osobně na recepci v areálu Automatických mlýnů.

10:30–12:00 & 15:00–16:30: AI v laboratoři aneb jak oživit přírodní vědy

10:30–12:00 & 15:00–16:30: Jak využít AI pro zábavnější výuku

13:00–15:00: Bitva názorů: učitelé vs. žáci – Jak AI mění školství?

10:00–19:00: AI4ART / Digitální obrazy v Galerii města Pardubic

17:00–19:00: AI4ALL / Mezigenerační workshop: Co všechno (ne)umí umělá inteligence

Tereza Vsetečková, mluvčí Sféry

Podzim mlýnům sluší!

V rámci Městských slavností 11.–12. října vás v Automatických mlýnech čekají komentované prohlídky pro děti i dospělé a zpřístupněná jedinečná střešní vyhlídka, kde se kromě otevřeného baru můžete tě-

šit i na DJ set. Komentované prohlídky areálu se pak konají každý říjnový víkend, vždy od 10, 12, 14 a 16 hodin, za každého počasí. Vstupenky zakoupíte na webu nebo v informačním centru v budově Sila. Máte

zájem o prohlídku v jiný den? Napište nám na info@automatickemlynny.eu o soukromou prohlídku, rádi vám vyjdeme vstříc. A myslíme i na vaše nejmenší. Každou neděli od 10:00 hrajeme v multifunkčním

sále Sila Divadélka pro Mlýňáčky, sérii představení pro děti už od 3 let. S Kartou Mlýňáčka navíc získáte každou 10. vstupenku zdarma. Vyzvedněte si ji v infocentru v budově Sila. **Daniel Olejník, Nadace AM**

Návrhy architektonické soutěže na novou ZUŠ ve mlýnech

Odbor hlavního architekta zve do 10. října na výstavu návrhů architektonické soutěže na novou budovu Základní umělecké školy v Pardubicích-Polabí-

nách, která se bude konat v prostorách Urban centra Galerie města Pardubic. Návštěvníci budou moci zhlédnout 8 soutěžních návrhů včetně fyzických

modelů. Aktuálně probíhá zpracování projektové dokumentace dle vítězného návrhu, pocházejícího z ateliéru Med Pavlík architekti s.r.o. Návrhy ze sou-

těže budou doplněny o prezentaci dalších připravovaných školských staveb na území města Pardubic.

Aleš Reiský, architekt MAG

Leopold, přezdívaný Hurvínek, vás vezme do světa partyzánů

Leopold Färber se narodil 31. října 1928 ve Staré Haliči na Slovensku, ale vyrůstal v Boskovicích. Už jako kluk dělal Leopold takzvanou spojku a přenášel zprávy mezi protinacistickými odbojovými skupinami.

Po roce 1948 se rozhodl v odboji pokračovat a s bratry Josefem a Františkem Markovými založili skupinu, která chtěla mimo jiné poškodit tajně získanými výbušninami policejní školu. Výbušniny však nešťastnou

náhodou explodovaly u Färberů v bytě a Leopold přišel o oko. Státní bezpečnost ho zatkl spolu s Josefem Markem v květnu 1950. Konec příběhu dopoví interaktivní expozice Tichá hrdinství, v pondělí 28. října

navíc bude vstup po celý den s 50% slevou. Kromě výstavy můžete opět navštívit také některou z našich skvělých besed, program na našem webu.

Veronika Wasserbauer, IPN Pardubice

Sbírka Bílá pastelka slaví 25 let

U příležitosti Mezinárodního dne bílé hole proběhne ve dnech 14. až 16. října 2024 již 25. ročník celorepublikové sbírky Bílá pastelka. V tyto dny budete moci v Pardubicích a dalších městech po celé

ČR potkat dobrovolníky především z řad studentů, kteří vám vymění finanční příspěvek za malý dárek, a to za bílou pastelku. Minimální cena pastelky je 30 Kč. I letos je možnost přispět nejen hotovostí,

ale také bezhotovostně pomocí QR kódů umístěných na kasičkách. Výtěžek celorepublikové sbírky bude využit na podporu lidí nevidomých a slabozrakých a jejich integraci do běžného života. Svým

příspěvkem do pokladniček v Pardubicích můžete přispět na činnost TyfloCentra Pardubice, které poskytuje služby lidem s těžkým zrakovým postižením na území města Pardubice a celého kraje.

Ve stopách Jiřího Tomana

Od konce června mohou návštěvníci pardubické Gočárový galerie zhlédnout v Domě U Jonáše výstavu Jiří Toman: Snění s otevřenými očima. Výročí sto let od narození pardubického rodáka slavíme výstavou, která představuje autorovy fotografie každodenních Pardubic společně se snímky jeho současníků. Objektivem Jiřího Tomana můžeme nahlédnout městská a příměstská zákoutí, reportážní záběry z dobového dění a fotografie do-

kumentující nejrůznější události, které neodmyslitelně patří k Pardubicím. Právě Tomanovy inspirativní snímky daly impuls k vyhlášení fotografické soutěže. Ta je určena amatérským fotografům a poloprofesionálům všech věkových skupin. Fotografie můžou zájemci přihlásit do dvou kategorií, které se od sebe liší tematickým zadáním, technickou specifikací a termíny ukončení. Předem si projděte podmínky soutěže na www.gocarovagalerie.cz.

První kategorie Pardubice hravě a nostalgické navazuje na odkaz Jiřího Tomana. Fotografie poslejte na adresu kudlacek@gocarovagalerie.cz do 25. října 2024. Vybrané snímky se stanou součástí výstavy fotografií Jiřího Tomana v Domě U Jonáše a slavnostní vernisáž s vyhlášením výsledků proběhne v sobotu 2. listopadu 2024. Téma druhé kategorie Automatické mlýny v roli hlavní i v roli vedlejší reaguje na přestěhování Gočáro-

vy galerie z pardubického zámku do budovy mlýnice v areálu Automatických mlýnů. Vybrané snímky se stanou první výstavou v prostorách kavárny Café Gočár a budou sloužit k propagačním účelům Gočárový galerie, a to vždy s uvedením autora snímku. Fotografie můžete zasílat do 12. prosince 2024 na adresu kudlacek@gocarovagalerie.cz. Vernisáž a vyhlášení výsledků bude v kavárně Café Gočár 11. ledna 2025.

Partnery soutěže jsou firmy FotoŠkoda Praha a Fokus Pardubice. Výherci obdrží kupóny na nákup foto vybavení nebo tiskové služby a drobné dárkové předměty. Odborná porota složená z pardubických fotografů netrpělivě očekává vaše snímky, tak neváhejte a jděte lovit ty nejlepší záběry. Detailní informace o soutěži najdete na www.gocarovagalerie.cz.

Přiložený snímek: Jiří Toman, bez názvu, 60. léta 20. stol., sbírka Gočárový galerie

Michaela Johnová Čapková, mluvčí GG

Vzpomínka na Jiřího Šlitra s filharmonií v Ideonu

Říjen začne v Komorní filharmonii Pardubice abonentními koncerty s fagotistou Janem Hudečkem. S taktovkou je bude řídit jedna z mála českých dirigetek Alena Hron. Koncerty s názvem VIVALDI & FAGOT se konají ve dnech 7. a 9. října od 19 hodin v Sukově síni Domu hudby. Rok české hudby se letos netýká jen vý-

ročí Bedřicha Smetany, ale i dalších významných skladatelů a interpretů. Kromě autorů klasické hudby tak můžeme oslavit a připomenout několik jmen populární hudební scény dvacátého století. Mezi její významné osobnosti zcela jistě patří i Jiří Šlitr, od jehož narození v únoru uplynulo už 100 let. Večerem s názvem Jiří Šlitr 100

tak Komorní filharmonie Pardubice dne 15. října v 19 hodin v Ideonu připomene písně nejen ze samostatné Šlitrový dílny, ale celého divadla Semafor. Jako sólisté se představí Felix a Anna Slováčkovi.

Na večerní koncerty, které pořádá Komorní filharmonie Pardubice, nabízíme vstupenky za 100 Kč pro studenty a peda-

gogy hudebních oborů ZUŠ, konzervatoří a VŠ. Slevu lze uplatnit na večerní pokladně nejdříve 60 minut před začátkem koncertu po předložení odpovídajícího dokladu / potvrzení školy. Last minute akce zahrnuje pouze klasické koncerty a jen v případě volné kapacity, rezervace na cihova@kfpar.cz.

Milena Potůčková, mluvčí filharmonie

Fragmenty frekventantů po celý říjen v Mázhause

Střední škola cestovního ruchu a grafického designu Pardubice srdečně zve na výstavu „Fragmenty frekventantů,“ která

bude k vidění v Mázhause až do 31. října. Výstava představí maturitní práce studentů a Klausurní práce třetích ročníků, které zahr-

nují široké spektrum tvorby – od digitálního umění, autorských knih, autorských abeced až po ilustrace a prostorové objekty. Tato

pestrá přehlídka děl nabízí jedinečný pohled na kreativitu a dovednosti mladých talentů z oblasti grafického designu.

Chyba není omyl

Celoroční téma Chyba není omyl završíme 2. listopadu stejnojmennou výstavou, která nepojednává pouze o chybování, ale především o momentu jeho překročení. Vzdáváme hold chybám, pokusům i nezdárům, které jsou součástí naší každodennosti. Umění je jednou z mála lidských aktivit, při kterých chyba může být brána jako krok, který nás v procesu tvorby může posunout dále, nebo nás donutit přehodnotit momentální stav. Galerii nevyhrazuje striktně

současnému umění, nýbrž utváříme prostředí na pomezí instalace, scénografie a žité skutečnosti. Výstava se bude v průběhu času proměňovat – nikoli pouze přičiněním umělců a umělkyní, ale také zapojením veřejnosti. Prostřednictvím výstavy se obracíme k Pardubicím a komunitám, které toto město obývají, testujeme prostorové možnosti galerie a pokoušíme se ji učinit přístupnější a obyvatelnější.

Jsmo GAMPÁ, galerie současného umě-

ní. Možná jste sem přišli omylem. To je v pořádku. Čekali jsme na vás. Nebojte se. Vítáme vás a zveme vás k sobě domů, abyste byli s námi a v naší galerii trávili svůj čas. Je to ostatně i váš domov.

Přineste své umění do galerie. Ať už se věnujete tvůrčímu psaní, drobnému sochařství, domácímu kutilství nebo jinému druhu umění tvorby, přijďte 14. 11. k nám do galerie a vezměte s sebou i své Dílo. V rámci večera se budeme navzájem inspirovat,

konzultovat své nápady či sdílet své strasti nad projekty, které zrovna nevyšly podle plánu. Chyba není omyl! Možná, že se tu potkáte se svým sousedem nebo vás překvapí, na čem zrovna pracuje jiný obyvatel města, kterého jste ještě nepotkali, ale jeho tvorba k vám bude promlouvat. Vaše díla se stanou od 14/11 do 17/11 součástí výstavní expozice.

Přijďte! Budeme se těšit.

Lucie Oplítilová, GAMPÁ

SKOČTE SI DO *Pardubic*

Podzimní městské slavnosti

11.–12. října 2024

30. ročník
slavností

Pernštýnské nám. | třída Míru | ulice U Stadionu | Automatické mlýny | Zámek

spanilá jízda kočárů	**JANEK LEDECKÝ**	staročeské tržiště	**OHŇOSTROJ**	koňská show	**Mixle v Pixle**
Hity Karla Svobody – Komorní filharmonie Pardubice	Alterna ohnivá show	Sokol Pardubice			
Oldtimer Corso veteráni	Den medu	Běh univerzity	**Vinařský minifestival**	kapela 105	**Pavel Callta**
lampionový průvod	pouťové atrakce	NOVĚ: program v Automatických mlýnech a před zámkem			

Podrobný program na www.pardubice.eu a na FB události akce

Pořadatelé:

Generální partneři:

Hlavní partneři:

Partneři:

Mediální partneři:

Dodavatelé:

PROGRAM

Moderátor – Jakub Hřib

PÁTEK 11. 10.

TŘÍDA MÍRU

12:00–18:00 Dětské pouťové atrakce,
prodejní stánky

PERNŠTÝNSKÉ NÁMĚSTÍ

10:00–22:00 Pernštýnské tržiště –
řemeslné a prodejní stánky

14:00–22:00 Pardubická hospoda –
party stan s (nejen)
staročeskými specialitami

15:30–16:00 Spanilá jízda kočárů
(třída Míru – Pernštýnské nám.)

16:00–16:10 Slavnostní zahájení slavností

16:10–16:30 Vystoupení DFS Perníček

16:30–17:30 Dětské klaunské vystoupení

18:00–19:20 **Filmové, televizní a muzikálové
hity Karla Svobody –
Komorní filharmonie Pardubice**
pod vedením šéfdirigenta
Stanislava Vavříčka

19:20 Slavnostní vyhodnocení
účastníků městské dopravní hry
Pardubická záhada – BESIP

20:10–21:00 Pavel Calta

DOPROVODNÝ PROGRAM

ULICE U STADIONU

Zábavní park – pouťové atrakce

AUTOMATICKÉ MLÝNY PARDUBICE

- komentované prohlídky areálem:
10:00, 12:00, 14:00, 16:00
- dětské komentované prohlídky:
9:30, 10:30, 11:30
- otevřená střešní vyhlídka: **10:00–16:00**
- střešní bar: **17:00–24:00**
- DJ na střeše: **19:00–24:00**

SOBOTA 12. 10.

TŘÍDA MÍRU

10:00–18:00 Dětské pouťové atrakce,
prodejní stánky

10:00–13:00 Oldtimer Corso Pardubice –
výstava historických vozidel VK
Pardubice

12:00–13:00 Hudební vystoupení – **Martias** –
pardubický zpěvák a kytarista
(před Machoňovou pasáží)

13:00 Spanilá jízda městem –
Oldtimer Corso Pardubice

PERNŠTÝNSKÉ NÁMĚSTÍ

9:00–22:00 Pardubická hospoda –
party stan s (nejen)
staročeskými specialitami

9:00–22:00 Pernštýnské tržiště –
řemeslné a prodejní stánky

9:00 Den medu – průvod včelařů
městem

9:20 Přivítání průvodu včelařů
zástupcem města Pardubice

9:40 Vystoupení – Pohybové studio
Hroch

9:50 Vystoupení – Univerzitní
sportovní klub Pardubice

10:00 Běh Univerzity Pardubice

11:00–12:30 Oldtimer Corso Pardubice –
výstava historických vozidel
(třída Míru)

12:30 Spanilá jízda po městě

13:40–14:00 Folklórní soubor
Lipka Pardubice

14:00–14:30 Vystoupení Sokol Pardubice

14:45–15:45 Dětské vystoupení
MIXLE V PIKSLE

16:00 Koňská show – Štvcanci
(ulice U Stadionu)

17:20–18:50 Kapela 105

18:55 Alterna ohnivá show

19:00 Lampionový průvod
Oblíbený průvod městem za
doprovodu ohnivě show na trase
Pernštýnské náměstí – Zámek,
Tyršovy sady

19:30 Ohňostroj (Tyršovy sady)

20:00 **Janek Ledecký s kapelou**

21:30–22:30 Kapela The Factory Band

ULICE U STADIONU

13:00–16:00 Koňský doprovodný program
Dobové hry – házení věnců na meč,
chůze na chůdách, templář, dobývání
hradu, královský šašek, korzování
koní a focení.

16:00–17:00 Koňská show – Štvcanci –
vystoupení Kavalíři v sedle.
Romantické představení slavných
osobností na koních – Giacomo
Casanova, Markýz de Sade, Baron
Prášil a Marie Terezie v plné své
kráse a v krásných kostýmech.
Představením provází František I.
Lotrinský. Sbírání věnců, ohnivě
efekty, střelba na cíl a dále
například drezura španělských
i lipických koní.

DOPROVODNÝ PROGRAM

ZÁMEK PARDUBICE

11:00–20:00 Vinařský minifestival –
moravští vinaři, řízené ochutnávky,
vinné soutěže, ukázka a škola
sabrage, naučná stezka vín,
ukázky vinného servisu.
Akce se koná ve spolupráci
a za účasti Oldřicha a Tomáše
Bujnochovců.

10:00–18:00 Velká zámecká – dostihová dráha
s úkoly pro děti na zámeckých valech

Velká pardubická slaví 150 let
– malá výstava volně přístupná
v pokladně zámku

PROSTOR PŘED ZÁMKEM

13:00–18:00 Flašinetář Dominik Rumpík
Facepainting pro děti
Řemeslné stánky

PŘÍHRÁDEK

9:00–12:30 Výstava pardubického pracoviště
Národního památkového ústavu
Kůň pohledem památkové péče
Dělníčka pro děti – téma
Vojtěch z Pernštejna vypráví

KD HRONOVICKÁ

10:00–17:00 Den medu – ukázka lidových
řemesel, ochutnávka medu, prodej
včelích produktů a další program

DOSTIHOVÉ ZÁVODIŠTĚ

Budvar Cena zimní královny – dostihový mítink

AUTOMATICKÉ MLÝNY PARDUBICE

- komentované prohlídky areálem:
10:00, 12:00, 14:00, 16:00
- dětské komentované prohlídky:
9:30, 10:30, 11:30
- otevřená střešní vyhlídka: **10:00–16:00**
- střešní bar: **17:00–24:00**
- DJ na střeše: **19:00–24:00**

PROJÍŽDKY HISTORICKÝM TROLEJBUSEM

Trolejbusy budou jezdit na trase *Dubina – střed
města – Polabiny*. Jízdní řády a podrobnosti
na stránkách www.motoracek.cz

ŽELEZNIČNÍ MUZEUM ROSICE:

sobota 12. 10. | 10:00–16:00 – jízdy historických
trolejbusů, otevřené muzeum Rosice

neděle 13. 10. | 10:00–16:00 – jízdy historických
motoráčků na trase *Pardubice hl. n. – Rosice –
Pardubice závodíště* v rámci akce „Na koníčky
motoráčkem“

ULICE U STADIONU

Zábavní park – pouťové atrakce

ŠKOLA SVÍTÁNÍ ulice Klášterní 52 (5.–12. 10.)

Klobouk na dostihy – výstava klobouků

Vstupem na akci souhlasí návštěvníci s pořízováním fotografií
a zvukově obrazových záznamů své osoby. Tyto fotografie
a zvukově obrazové záznamy mohou být pořadatelem použi-
ty pro reklamní, propagační a podobné účely, a to bezplatně.

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

do 31.12. Grafiky Ivo Křena, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. Zahraj si Pardubice, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 27.4. Jiří Toman: Město, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 18.10. Zmizelé Pardubice: Synagoga, třída Míru, výstava

do 4.1. Exit 91 / Vykopávky, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 7.10. Růžena Tichá kresby, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

do 11.11. Tomáš Bárta – Mezi, Galerie Univerzity Pardubice, výstava

do 31.12. Lapidárium, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 24.11. Velká pardubická slaví 150 let, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

6.10. Historické jízdy 2024, Pardubice

6.10. II. liga Muži Kunovice, Krtkova aréna, soft-ball

6.10. 10:00 Dětské divadélko – Studánka a kouzlo lesa, Automatické mlýny, akce pro děti

6.10. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny

6.10. 10:30–18:00 Tichá hrdinství – příběhy odvahy, ze kterých mrazil, Institut paměti národa, přednáška

6.10. 12:00 76. Zlatá přilba města Pardubic, Plochodrážní stadion

6.10. 13:00 Superhrdinové aneb legendy a pověsti v Pardubicích, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, akce pro děti

6.10. 14:00–17:00 Dernisáž výstavy Mucha dnes, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, dětská dernisáž výstavy

6.10. 15:00 Kollárovci – CZ Tour 2024, Dům kultury Dukla, koncert

6.10. 19:00 Iva Bittová & Duo Jedlinský – Fischer, Divadlo 29 – sál divadla, koncert

6.10. 19:00 Úvěr (Jordi Galcerán: El Crédito), Kulturní dům Hronovická, divadlo

7.10. 18:30 Bůh v mém životním příběhu, Institut paměti národa, přednáška

7.10. 18:30 Hypnóza, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub

7.10. 19:00 Vivaldi & fagot, Dům hudby, koncert

7.10. 19:30 Partička na vzduchu, Dům kultury Dukla

8.10. 17:00 Videoprojekce fotografií z údolí a okolí řeky Tarnu s výkladem Zdeňka Pražáka, reálka Pardubice – sál Jana Kašpara

8.10. 17:00 Život a smrt Vojtěcha z Pernštejna, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přednáška

8.10. 19:00 Offcity Architekti: Mluvit o architektuře / Karolína Jirkalová a Miroslav Pazdera, Divadlo 29, přednáška

9.10. 14:00–18:00 Orba procesí, NOV art space, přednáška

9.10. 17:00 Dynamo Pardubice – Lahti Pelicans (Liga mistrů), enteria arena, hokej

9.10. 17:45 Kurz improvizace 1: základy, Ekocentrum Paleta

9.10. 18:00 Archeologie pod silnicemi: Člověk a příroda pohledem archeologie, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přednáška

9.10. 19:00 Café Française, Divadlo 29 – Klub 29 – malá scéna Divadla 29

9.10. 19:00 Jindřich Štreit: Plakáty z francouzských výstav, Divadlo 29, přednáška

9.10. 19:00 Penzion Ponorka, Kulturní dům Hronovická, divadlo

9.10. 19:00 Pozorování večerní oblohy, Hvězdárna barona Artura Krause

9.10. 19:00 Vivaldi & fagot, Dům hudby, koncert

9.10. 20:00 Karaoke Night, Everything, koncert

10.10. 10:30 Do nebes!, Východočeské divadlo Pardubice, divadlo

10.10. 14:00–18:00 Orba procesí, NOV art space, výstava

10.10. 15:00 Tichá hrdinství – příběhy odvahy, ze kterých mrazil, Institut paměti národa, přednáška

10.10. 17:00 Fyzioterapie malých zvířat, Westie coffee, přednáška

10.10. 18:00 Kurz improvizace 3: Odehraj příběh, Divadlo Exil

10.10. 19:00 Blue Burlesque Show, Everything

10.10. 19:00 Folkový koncert Dou NaBoso a The folks, Doli Klub

10.10. 19:00 Pod pařížským nebem, Divadelní klub, koncert

10.10. 19:00 Pozorování večerní oblohy, Hvězdárna barona Artura Krause

10.10. 20:00 Koncert kapel Sýček a B4, Divadlo 29 – Sál divadla, koncert

11.10.–12.10. Podzimní městské slavnosti, Pernštýnské náměstí

11.10. 14:00–18:00 Orba procesí, NOV art space, výstava

11.10. 15:00–18:00 Tichá hrdinství příběhy odvahy, ze kterých mrazil, Institut paměti národa, přednáška

11.10. 16:30 Kerapátky, Dům dětí a mládeže Alfa Pardubice, akce pro děti

11.10. 17:00 Den, kdy se klobouky nesmekají, Automatické mlýny, osvětová akce

11.10. 18:00 Hity Karla Svobody, Pernštýnské náměstí, koncert

11.10. 19:00 MIG 21 – Podzim tour 2024, ABC Klub, koncert

- 11.10. 19:00 Pozorování večerní oblohy, Hvězdárna barona Artura Krause
- 11.10. 19:00 Tanec na konci léta, Divadlo Exil, divadlo
- 11.10. 19:00 Život v radosti – Besedování Sandry Pogodové a Tomáše Lukavce, Dům kultury Dukla
- 11.10. 20:00 Kristin is singing, Everything, koncert
- 11.10. 22:00 Disco Party w/Paul Bulva, Everything, tanec
- 12.10. Cena zimní královny, Dostihové závodiště Pardubice
- 12.10. Den medu, Kulturní dům Hronovická
- 12.10. 8:00–12:00 Farmářské trhy na třídě Míru, třída Míru
- 12.10. 9:00–15:00 Zvláštní vlaky Pardubice centrum – Pardubice – Pardubice hl. n. – Pardubice Rosice n. L., Museum Rosice nad Labem
- 12.10. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 12.10. 10:00–20:00 Městské podzemní slavnosti na zámku, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum
- 12.10. 10:00–17:00 RC Model show Pardubice, Ideon, akce pro děti
- 12.10. 10:30–18:00 Tichá hrdinství příběhy odvahy, ze kterých mrazí!, Institut paměti národa, přednáška
- 12.10. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro děti
- 12.10. 14:00–18:00 Orba procesí, NOV art space, výstava
- 12.10. 15:00 Karanténa: příběh zapomenutého lazaretu, Základní škola Waldorfská, přednáška
- 12.10. 19:00 Gwendal White (FR), Divadlo 29, koncert
- 12.10. 19:30 4. narozeniny kapely B1nary, support kapela Expost, Everything, koncert
- 12.10. 20:00 J.A.R. v Pardubicích, Music club Žlutý pes, koncert
- 13.10. 10:00 134. Velká pardubická se Slavia pojišťovnou, Dostihové závodiště Pardubice
- 13.10. 10:00–11:00 Dětské divadélko – Pinocchio, Automatické mlýny, akce pro děti
- 13.10. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 13.10. 10:00–13:00 Pohyb v obrazech, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, tanečně-pohybová dílna
- 13.10. 10:00–17:00 RC Model show Pardubice, Ideon
- 13.10. 10:30–18:00 Tichá hrdinství příběhy odvahy, ze kterých mrazí!, Institut paměti národa, přednáška
- 13.10. 11:00 Tajný kryt, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, dětská prohlídka krytu civilní obrany
- 13.10. 13:00 Kryt civilní obrany, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, prohlídka
- 13.10. 15:00 Štístko a Poupěnka – Pojď si hrát!, Kulturní dům Hronovická – Velký sál, akce pro děti
- 13.10. 19:00 Olívie, Divadlo Exil, divadlo
- 14.10. 18:30 Edvard Beneš – politik mezi Hitlerem a Stalinem, Institut paměti národa, přednáška
- 14.10. 18:30 Ve jménu cti, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub
- 14.10. 19:00 Odvrácená strana Měsíce, Divadlo Exil, divadlo
- 14.10. 19:00 Seznamovací večer pro nezadané, Pension Café JaSoPa
- 15.10. 17:00 Život a smrt Vojtěcha z Pernštejna, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přednáška
- 15.10. 18:00 Koncert Barevný podzim, Evropský spolkový dům
- 15.10. 18:00 Sedmidílný trénink paměti, Dům techniky – Velká zasedačka
- 15.10. 19:00 Jiří Šlitr 100, Ideon, koncert
- 16.10. 16:00 AVČ – Pište sebe (100letý Danny Smířický), Krajská knihovna v Pardubicích, přednáška
- 16.10. 17:00 Přednáška o architektuře Adély Brincínové, Westie coffee
- 16.10. 17:00 Rumunsko, Archa – Sbor Církve bratrské, přednáška
- 16.10. 17:45 Kurz improvizace 1: základy, Ekocentrum Paleta
- 16.10. 18:00 Archeologie pod silnicemi: Detektory kovů na stavbách silnic, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum
- 16.10. 18:00 Móda z žurnálů, biografů i ulice 1939–1945, Památník Zámeček Pardubice, přednáška
- 16.10. 19:00 Don Juan se vrací z války, Východočeské divadlo, divadlo
- 16.10. 19:00 Ilona Csáková – Tornero tour 2024, Congress Centre Pardubice, koncert
- 16.10. 19:00 Pozorování večerní oblohy, Hvězdárna barona Artura Krause
- 16.10. 20:00 Limbo (CZ/SK/UA), Divadlo 29, koncert
- 16.10. 20:00 Seal, enteria arena – velká hala, koncert
- 17.10. Už ti nikdy nenaletím, Dům kultury Dukla, divadlo
- 17.10. 15:00–18:00 Tichá hrdinství příběhy odvahy, ze kterých mrazí!, Institut paměti národa, přednáška
- 17.10. 17:00 Emil Filla (1882–1953), Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška
- 17.10. 18:00 Kurz improvizace 3: Odehraj příběh, Divadlo Exil
- 17.10. 19:00 Barocco sempre giovane, Dům hudby, koncert
- 17.10. 19:00 Chanson Trio Coucou – francouzské šanzony, Everything, koncert
- 17.10. 19:00 Ester Kočíčková & Moody Cat Band, Východočeské divadlo Pardubice, koncert
- 17.10. 19:00 Pozorování večerní oblohy, Hvězdárna barona Artura Krause
- 17.10. 19:00 Vodáci – 50. let, Doli Klub, koncert
- 18.10. Dílna francouzského vaření, Základní škola Bratraců Veverkových
- 18.10.–19.10. Schola Bohemia, Ideon
- 18.10. 10:00 Atomová kočička, Východočeské divadlo, divadlo
- 18.10. 15:00–18:00 Tichá hrdinství příběhy odvahy, ze kterých mrazí!, Institut paměti národa, přednáška
- 18.10. 19:00 Paletáci: Strašidelná show, Divadlo Exil
- 18.10. 19:00 Pozorování večerní oblohy, Hvězdárna barona Artura Krause
- 18.10. 19:00 Nové plány americké pilotované kosmonautiky, Hvězdárna barona Artura Krause, přednáška
- 18.10. 19:30 Street comedy x Jägermeister, Music club Žlutý pes, koncert
- 18.10. 20:00 Alkehol a Walda Gang, ABC Klub, koncert

- 18.10. 20:00 Dycynky Ponorka, Ponorka – hudební klub, koncert
- 18.10. 20:00 Musicaffeine is playing – kytara & zpěv – zdarma, Everything, koncert
- 18.10. 20:00 Radio Hits Night w/ Mindcrime, Everything, koncert
- 19.10. 8:30 Výstava minerálů, Ideon
- 19.10. 9:00 Roboti v knihovně, Krajská knihovna v Pardubicích, akce pro děti
- 19.10. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 19.10. 10:00 Pohádka o drakovi, Dům dětí a mládeže Beta – odloučené pracoviště Dubina, akce pro děti
- 19.10. 10:30–18:00 Tichá hrdinství – příběhy odvahy, ze kterých mrazí, Institut paměti národa, přednáška
- 19.10. 11:00–17:00 Mezinárodní den archeologie, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, Knihovni centrum u Vokolků na Příhrádku
- 19.10. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro děti
- 19.10. 17:00 Pardubický bluesový festival – Blues pro Špágra, Doli Klub, koncert
- 19.10. 18:00 Travesti Show Dolly Mishell & Anastacia, Everything
- 19.10. 19:00 Atomová kočička, Východočeské divadlo, divadlo
- 19.10. 19:00 Hudební vystoupení Našrot, Gummy Pig, IVVÚ, Na východ od ráje, Ravachol, Ponorka – hudební klub, koncert
- 19.10. 19:00 Suchý autorský čtení vol. 31, Divadlo 29
- 19.10. 20:00 Retro Disco Party 4, Congress Centre Pardubice, tanec
- 19.10. 22:00–20.10. 04:00 Retro party w/ Michal Pácalt, Everything, koncert
- 20.10. 9:00 Festival ptactva Lázně Bohdaneč, Sraz v sobotu v 9.00 před sochou sv. Jana Nepomuckého u bohďanečského mlýna, procházka
- 20.10. 10:00–11:00 Dětské divadélko – Zapomenutá pohádka, Automatické mlýny, akce pro děti
- 20.10. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 20.10. 10:30–18:00 Tichá hrdinství – příběhy odvahy, ze kterých mrazí, Institut paměti národa, přednáška
- 20.10. 19:00 Atomová kočička, Východočeské divadlo, divadlo
- 20.10. 19:00 Vysavač, Kulturní dům Hronovická, divadlo
- 21.10. 9:30, 12:30 F. S. Fitzgerald: The Great Gatsby, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 21.10. 13:00 Prohlídka Pernštejnské truhly, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum
- 21.10. 18:30 Až na věky, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, film
- 21.10. 18:30 Kolektivizace po Česku, Institut paměti národa, přednáška
- 21.10. 18:30 Konzervatoř Duncan centre: prezentace studentských prací, Divadlo 29
- 21.10. 18:30 Vysvětlení všeho, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, film
- 21.10. 19:00 Útulek, Divadlo Exil, divadlo
- 22.10. 9:00 a 12:00 F. S. Fitzgerald: The Great Gatsby, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 22.10. 17:00 Dokument o Drávské cyklostezce 2006 s počátkem v Dolomitech, reálka Pardubice – sál Jana Kašpara, promítání
- 22.10. 17:00 Život a smrt Vojtěcha z Pernštejna, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přednáška
- 22.10. 18:00 Don Juan se vrací z války, Východočeské divadlo, divadlo
- 23.10. 10:00 Time's Up: Chyba není omyl, Galerie města Pardubic (GAMPA), workshop
- 23.10. 14:00–15:30 Studánky – Výlet do archivu Českého rozhlasu s Robertem Tamchynou, Seniorcentrum, přednáška
- 23.10. 15:00–18:00 21. podzimní Nanny bazar, Congress Centre Pardubice
- 23.10. 16:00–16.10. 18:00 AVČ – Ať plameny nesou zprávu zlou (Jana Johanka z Arku Panna orléanská), Krajská knihovna v Pardubicích, přednáška
- 23.10. 17:00 Meet up 21, Westie coffee
- 23.10. 17:30 Atomová kočička, Východočeské divadlo, divadlo
- 23.10. 17:45–20:45 Kurz improvizace 1: základy, Ekocentrum Paleta
- 23.10. 18:00 Archeologie pod silnicemi: Co říkají kostry, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přednáška
- 23.10. 19:00 Jiří Pavlica & H. a P. Ulrychovi – Hradištan & Javory Beat (společný koncert), Ideon, koncert
- 23.10. 19:00 Komorní koncertní cyklus Konzervatoře Pardubice a Gočárovy galerie, Gočárova galerie v Automatických mlýnech
- 23.10. 19:00 My děti ze stanice ZOO, Kulturní dům Hronovická, divadlo
- 23.10. 19:00 Pozorování večerní oblohy, Hvězdárna barona Artura Krause
- 23.10. 19:00 Workshop Vnitřní klid teorie vs. praxe w/ Kateřina Šebek, Everything
- 23.10. 20:00 Pražský výběr, Music club Žlutý pes, koncert
- 24.10. 15:00–18:00 Tichá hrdinství příběhy odvahy, ze kterých mrazí, Institut paměti národa, přednáška
- 24.10. 16:00 Představení pro seniory – Radek Tomášek, Kulturní dům Hronovická
- 24.10. 17:00 Atomová kočička, Východočeské divadlo, divadlo
- 24.10. 18:00 Kurz improvizace 3: Odehraj příběh, Divadlo Exil
- 24.10. 19:00 Pozorování večerní oblohy, Hvězdárna barona Artura Krause
- 24.10. 19:00 Talk show – Matěj Ruppert s Petrem Uchytletem, Everything
- 24.10. 20:00 Dva, Divadlo 29, koncert
- 25.10. 10:00 Seniorský pátek speciál, Galerie města Pardubic (GAMPA), workshop
- 25.10. 15:00–18:00 Tichá hrdinství příběhy odvahy, ze kterých mrazí, Institut paměti národa, přednáška
- 25.10. 19:00 Pozorování večerní oblohy, Hvězdárna barona Artura Krause
- 25.10. 20:00 Insania – Grrrotesky tour, Music club Žlutý pes, koncert
- 25.10. 20:00 Mari is singing, Everything, koncert
- 25.10. 20:00 Trash and Crossover Show – RC Ponorka Pardubice, Ponorka – hudební klub
- 25.10. 20:00 Vypsání Fixa – 30 let + Znouzecnost + Dead Camel Blues Band, ABC Klub – hlavní sál, koncert
- 25.10. 22:00 Hot Beats w/ DJ Pedro, Everything, koncert
- 26.10. 8:00–12:00 Farmářské trhy na třídě Míru, třída Míru
- 26.10. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 26.10. 10:30–18:00 Tichá hrdinství – příběhy odvahy, ze kterých mrazí, Institut paměti národa, přednáška

26.10. 13:00 Komentovaná prohlídka Bílé Předměstí pardubická Ořechovka, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum

26.10. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro děti

26.10. 18:00 Blázinec boží, Východočeské divadlo, divadlo

26.10. 19:00 Safe Exit a Propadleek, Ponorka – hudební klub, koncert

26.10. 19:00 MaskWalk Pardubice 2024, Pernštyňské náměstí

26.10. 20:00 Jasná páka – No Love Song Tour 2024, Music club Žlutý pes, koncert

26.10. 20:00 Koky a Beru jim SOS Tour + DJ Audia a hosté, ABC Klub, koncert

26.10. 22:00 Mask Walk House Party, Everything

27.10. Historické jízdy 2024, Pardubice

27.10. 10:00 Dětské divadélko – Kolotoč pohádek, Automatické mlýny, akce pro děti

27.10. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny

27.10. 10:30–18:00 Tichá hrdinství příběhy odvahy, ze kterých mrazí!, Institut paměti národa, přednáška

27.10. 14:00 Taneční odpolední čaje se skupinou KV Band, Kulturní dům Hronovická

28.10. Výstava a prodej kaktusů, Ideon

29.10.–30.10. Podzimní prázdniny v galerii, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, akce pro děti

29.10. 9:30 Krabička na klíče – ubrusková technika, Dům dětí a mládeže Beta, workshop

29.10. 17:00 Život a smrt Vojtěcha z Pernštejna, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přednáška

29.10. 19:00 Do nebes!, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

29.10. 19:00 Sirény na cestách, Kulturní dům Hronovická, divadlo

29.10. 20:00 Kabát – Po čertech velký turné 2024, enteria arena – velká hala, koncert

30.10. 10:00–17:00 Podzimní výtvarné tvoření, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum

30.10. 16:00 AVČ – Když vládne žena, Krajská knihovna v Pardubicích, přednáška

30.10. 17:00 Jak přeložit, vysázet, vydat, propagovat, prodávat a distribuovat knihu, Taxis

30.10. 17:45–20:45 Kurz improvizace 1: základy, Ekocentrum Paleta

30.10. 18:00 Archeologie pod silnicemi: Slatiňanský meč z doby stěhování národů v kontextu evropského meččství prvního tisíciletí, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přednáška

30.10. 18:00 Atomová kočička, Východočeské divadlo, divadlo

30.10. 18:00 Fantastické divadlo, Východočeské divadlo, divadlo

30.10. 19:00 Alena Antalová a Alex Anders – večer šansonu, Doli Klub, koncert

30.10. 19:00 Ani o den dýl!, Kulturní dům Hronovická, divadlo

30.10. 19:00 Ještě nejsem, kým chci být, Divadlo 29, film

30.10. 19:00 Na stojáka 20 let Tour, Ideon

30.10. 19:00 Neběhej s nůžkami v ruce, Divadlo Exil, divadlo

31.10. 10:30 a 17:00 Bohumil Kubišta (1884–1918), Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška

31.10. 18:00–21:00 Kurz improvizace 3: Odehraj příběh, Divadlo Exil

31.10. 19:00 Cesta po Severní Koreji pohledem Vladimíra Váchala, Everything, přednáška

31.10. 19:00 Hudební hospoda, Doli Klub, koncert

31.10. 19:00 Jakub Smolík tour 65, Kulturní dům Hronovická, koncert

2.11. Závěrečný dostihový den, Dostihové závodiště Pardubice

2.11. 8:00–17:00 Jednodenní kurz: Nevymejšlej!, Ekocentrum Paleta

2.11. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny

2.11. 10:00 Míša Růžičková: Strašidel se nebojíme, Kulturní dům Hronovická – velký sál, akce pro děti

2.11. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro děti

2.11. 18:00 Festival swingové hudby, Ideon, koncert

2.11. 20:00 ETC v Pardubicích, Music club Žlutý pes, koncert

3.11. 10:00–11:00 Dětské divadélko – Tři prasátka, Automatické mlýny, akce pro děti

3.11. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny

3.11. 18:30 Beatles 3 a Abba klasicky v Pardubicích, Evangelický kostel, koncert

3.11. 19:00 Mě nezadusíš, Kulturní dům Hronovická, divadlo

Východočeské divadlo uvede v říjnu tři premiéry

První novinkou 115. divadelní sezóny pardubického stánku Thálie bude psychologické drama Zřít do tmy [oidipus] v režii Adama Svozila. Půjde o první české uvedení textu současné německé autorky Maji Zade, v němž budou hrát Martina Sikorová, Josef Pejchal, Štěpán Pospíšil a Romana Chvalová. Premiéra se uskuteční o víkendů 5. a 6. října na Malé scéně ve dvoře. Děj napínavé hry se odehrává v rekreační vilce v Řecku, kde si majitelka chemické firmy Christina a její mladší snoubenec Michael užívají slunce a těší se na brzké narození svého dítěte. Náhle se však ve vile objeví

Christinin bratr Robert, který není spokojený s tím, jak Michael přistupuje k nehoďě, při níž pravděpodobně došlo k úniku toxických látek do přírody a za kterou nese firma zodpovědnost. Příchodem dlouholeté zaměstnankyně Theresy se navíc vše ještě více komplikuje. Hra měla světovou premiéru v roce 2021 na řeckém festivalu Epidaurus v Athénách, od září téhož roku inscenaci v režii jednoho z nejslavnějších evropských režisérů Thomase Ostermeiera uvádí berlínské divadlo Schaubühne.

Městské divadlo nabídne o víkendů 19. a 20. října premiéru sci-fi komedie Tomáše

Dianišky Atomová kočička, ve které hlavní role ztvární Karolína Šafránková, Petr Borovec a Josef Láska. Bláznivou komedii o jednom nečekaném výletu do minulosti připravuje režisér Robert Bellan, jenž je podepsán pod úspěšnými pardubickými inscenacemi Normální debil 1 a 2 či Velká bankovní loupež.

Premiéru VČD chystá i na své nejmenší scéně – v Poediu v klubu, kde se konají literární večery věnované především poezii. 14. říjen zde bude patřit čteným a zpívaným veršům Jaroslava Seiferta. V pořadu Nejkrásnější bývá šílená zazní výběr z jeho zra-

lé pozdní tvorby, do níž patří sbírky Deštník z Piccadilly, Morový sloup či Býti básníkem. Verše vybral a některé i zhudebnil Jiří Šlupka Svěrák, jenž pořad připravil s herci Petrou Janečkovou a Radkem Žákem. Před 40 lety byla Jaroslavu Seifertovi udělena Nobelova cena za literaturu. Byl prvním českým spisovatelem s touto poctou, a dosud jediným. V té době to byla pro československou kulturu mimořádná událost s mezinárodním dosahem, zvláště u autora s pevným charakterem, který projevoval nesouhlas s tehdejší politikou režimem.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Diskuzní fórum

V posledních týdnech jsem narazil na příklad, které mne překvapil a svědčí o důležitosti kontinuity a paměti v komunální politice. Týká se Evropského spolkového domu na rohu Pernštyňského náměstí.

Vznikl souběhem dvou aktivit ze začátku devadesátých let. Jednou bylo získání pobočky British Council pro Pardubice, což byla iniciativa mojí ženy Aleny a má, a druhou aktivita bývalého pardubického občana Petra Šilhána, který jako český emigrant ve francouzském Štrasburku založil Spolek pro vznik spolkového domu v Pardubicích. Tyto dvě aktivity se šťastným řízením osudu potkaly a z Pardubic vyjela skupina lidí do Štrasburku. Kromě mne tam byl i náměstek Vladimír Bláha, Roman Línek a další. Tam jsme se seznámili s tím, jak takové spolkové domy fungují ve Francii. Po návratu vznikl i v Pardubicích Spolek pro Spolkový dům a za aktivní účasti města i koncepcí, jak bude tento dům provozován a jak bude fungovat. Základní myšlenkou bylo, že tento dům bude domovem pro všechny pardubické spolky, kluby a další občanské iniciativy, které se zde budou scházet a které tady budou mít poštovní schránky a svou základnu. Poplatky za to měly být a dlouho byly buď nulové,

nebo symbolické, a tak se to také stalo. Vznik restaurace umožnil z jejího nájmu platit provoz tohoto domu, zahraniční participace zahrnovala mimo Britskou radu i Alliance Frances a Goethe institut. Po rekonstrukci takto po léta fungoval jako Evropský spolkový dům. Letos jsem s překvapením zjistil, že Klub přátel Pardubicka platí poměrně vysoký nájem, a když se potká nájem s příspěvkem města Pardubice, tak rozdíl, tedy příspěvek města činí směšných 16.000 Kč. To já sám, aniž bych to považoval ze své strany za důležité, jsem v posledních třech letech přispěl klubu víc než město Pardubice. Protože je KPP v ČR dost unikátním klubem ve srovnání s jinými městy a má mimo pražské pobočky i pobočky v jiných místech, považuji tuto skutečnost za ostudnou a doufám, že to je pouze nešťastný omyl někoho, kdo si nezjistil nic o historii Evropského spolkového domu, a že se po mém příspěvku situace změní.

Miroslav Petrů, architekt a bývalý zastupitel města

V minulém Radničním zpravodaji vybízelí zastupitelé za ODS k podpisu „petiči proti omezení dopravy na náměstí Republiky“. S tímto postupem nesouhlasím a považuji ho za nerozumný. Připomínám, že i přes

řadu problémů se ŘSD daří postoupit s budováním obchvatů a že se v dohledné době začne tranzitní doprava v centru města zklidňovat. Stejně tak máme z Poslanecké sněmovny několik moderních novinek, jako je například tzv. sdílená zóna, která dokáže chytře propojit prostor pro pěší, cyklisty i automobily. Jakkoli respektuji právo k petičnímu vyjádření názoru, zde jsem přesvědčen, že bychom spíše měli táhnout za jeden provaz a například v Dopravní komisi města hledat nová a moderní řešení, která přinesou do centra vysokou kvalitu veřejného prostoru, zeleň a zároveň zachovají rozumné možnosti mobility.

Martin Kolovratník, zastupitel (ANO 2011)

Doprava v Pardubicích kolabuje

Přejet město z jedné strany na druhou v průběhu dne vyžaduje v současné době hodně trpělivosti a také hodně času. Doprava v Pardubicích kolabuje. To asi vidíme všichni, ne všichni ale dovedou odpovědět proč. Je třeba trochu zabrousit do historie.

Ve volebních obdobích 2010–2014 a 2014–2018 se pro řešení dopravní situace neudělalo téměř nic. Odpovědní dopravní náměstci měli jiné priority ve své činnosti než to, co by očekávali občané města, tj. dopravu. Ve volebním období

2018 až 2022 se začalo blýskat na lepší časy, byly přijaty strategické dokumenty pro další rozvoj dopravy, začala se řešit doprava v klidu, byly připraveny plány na stavbu parkovacích domů.

Bohužel ve stávajícím období došlo opět ke stagnaci řešení dopravních problémů. Odpovědní politici (i úředníci) některé připravené projekty zastavili, začali spoléhat na premisu, že velkou část dopravy odvede z města příští rok dobudovaný severovýchodní obchvat. Přitom tvrdá čísla ukazují, že ty dopravně nejzatíženější místa v Pardubicích zatěžují hlavně jízdy po městě, tranzit ve směru Dubina – Polabiny je minimální. Přesto se začala připravovat opatření k omezení dopravy v centru města, např. projekt na náměstí Republiky. A k tomu přibývají problémy s mosty přes obě řeky, stavu mostů si totiž dlouho nikdo nevšiml.

Co však úplně zklamalo, je nyní koordinace různých oprav a uzavírek. Řada problémů jde za státem resp. krajem, ale to návštěvníky města a hlavně občany Pardubic nezajímá. Nechtějí ztratit ve městě spoustu času v autě, chtějí pokud možno po Pardubicích plynule projet. A na to bohužel současné vedení města rezignovalo.

Petr Klimpl, zastupitel města (ODS)

Móda za protektorátu

Móda v protektorátu – téma, které v Památníku Zámeček v říjnu otevře Miroslava Burianová, kurátorka sbírky novodobé módy a sbírky domácnost Národního muzea. Přednáška například přiblíží, jak příďelový systém ovlivnil módní trendy a dostupnost materiálů, jak dlouho přetrvával vliv trendů z období první republiky nebo jak to bylo se slavnými dřeváčkami od Bati. Vedle běžné módy z ulice se dále podíváme na módní styl tehdejších hereckých hvězd, kterými byly Lída Baarová, Adina Mandlová či Nataša Gollová. Miroslava Burianová je nejen kurátorkou a autorkou výstav, ale také autorkou několika knih včetně titulů Móda v ulicích protektorátu a První dámy – móda a styl. Do Památníku Zámeček zavítá ve středu 16. října v 18 hodin.

Kateřina Hloušková, Památník Zámeček

Fotíme Evropu!

Fotíme Evropu, již 20 let!

Výstava nejlepších snímků letní fotografické soutěže v kategoriích Evropa v kontrastech a Evropa v detailech je k vidění od 8. října do 3. listopadu na Zelené bráně v Pardubicích. Již tradiční soutěž pro amatérské fotografy společně uspořádala střediska EUROPE DIRECT Pardubice a Hradec Králové s Eurocentry Pardubice a Hradec Králové.

Soutěžící se svými fotografiemi snažili zachytit rozmanitost a jedinečnost Evropy v proměnách času, obyčejné věci novou perspektivou, staré versus nové a tradiční versus netradiční.

Tento ročník fotosoutěže se konal u příležitosti 20 let členství České republiky v Evropské unii.

Renata Escobar, Europe Direct Pardubice

Nový web knihovny

Krajská knihovna v Pardubicích přichází s významnými změnami, které odstartují její novou éru.

Od 1. října knihovna spustila zbrusu nový web, který je navržen tak, aby poskytoval moderní, uživatelsky přívětivé prostředí a usnadňoval přístup ke všem našim službám a informacím.

Kromě nového webu jsme si pro naše čtenáře připravili i nové logo, které odráží naši snahu o modernizaci a inovaci. Toto logo bude symbolizovat nejen tradici a historii naší knihovny, ale také její budoucí směřování – flexibilitu, dynamiku a otevřenost vůči novým trendům.

Diana Maříková, Krajská knihovna v Pardubicích

Prodej pozemku

Nadace pro rozvoj města Pardubic inzeruje prodej stavebního pozemku p.č. 687/13 k.ú. Svítkov o výměře 702 m² (ul. Jaromíra Machače, Svítkov), pozemek je k prodeji včetně domovních přípojek el. energie, plynu, vody, kanalizace a sdělovací techniky, a to formou elektronické dražby, která proběhne dne 31. října v 11:00 hodin.

Podrobné informace případný zájemci naleznou na dražebním portále – adresa: <https://www.e-drazby.cz>

Jiří Čaň, Nadace pro rozvoj města Pardubic

Pardubice

Křížovka o ceny

Samotná přestavba nejcennější (TAJENKA), bývalé hlavní mlýnské budovy, na budoucí Gočárovu galerii začala v květnu 2020. Gočárova (dříve Východočeská) galerie je největší krajskou investicí do kultury v historii Pardubického kraje. Hodnota celkových výdajů v rámci evropského projektu činila 408 milionů korun, z toho 127,7 milionu získal kraj z evropských zdrojů. Pardubický kraj přispěl ze svého rozpočtu 273 milionů korun. Přáním kraje je, aby po století mouky začalo ve mlýnech stejně úspěšné století umění a kultury. Galerie je nyní spojena se jménem architekta Josefa Gočára, a to i s podporou potomků jeho rodiny. Na jméno tvůrce původní podoby mlýnů odkazuje i název kavárny v přizemí – Café Gočár.

Znění tajenky nám poslejte do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 2. Tajenka z minulého čísla: **CENTRUM SFÉRA**. Výherkyní se tentokrát stala paní Lucie Čermáková. Cena od města Pardubice a Pardubického kraje je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na Pernštýnském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	STYL JAMAJSKÉ HUDBY	CIKÁN	UNIVERZITA KARLOVA	LODŽIE (MN.Č.)	 Pardubice	LODNÍ VÝBAVY	MOŽNÁ	ZN. MILIMETRU	 Pardubice	CIZOKRAJNÝ HLODAVEC	OCEL (ANGL.)	MIMO SVŮJ DOMOV
DŘEVĚNÁ ROUBENÁ CHATA					DO JAKÉHO MÍSTA				OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA			
JIHOAMERICKÝ KEŘ					ZÁKLADNÍ ČÍSLOVKA				SPZ STRA- KONIC			
					NOČNÍ PTÁK				ODVODNĚNÍ STOKAMI			
ZNAČKA AMERICIA			FINTY					UHLOVODÍK				
			NEPODLEH- NOUT					STŘEDOVĚKÉ SÍDLO				
 Pardubice	PŘÍRODNÍ NOCLEH	NÁDOBA U STUDNY ŠNEČÍ DOMEČEK					ŠÁLEK					
							NAPADENÍ					
TAJENKA												
JMÉNO CSÁKOVÉ						OBRNĚNĚC					LEBKY	PYTEL
						TNUTÍ						
VÝSTAVNÉ DOMY					CITOSLOVCE					ŘÍMSKY 55		
					SPZ MĚLNÍKA					SLOVENSKÁ POLNÍ MÍRA		
ALBANIAN TELEGRAPH AGENCY				KOZÍ CITO- SLOVCE				ROPUCHA				
POPRAVČÍ				VYSOKÉ KARTY				MUŽSKÉ JMÉNO				

Benefiční utkání strážníků přineslo Kubíkovi přes 100 tisíc korun

Částku 109 200 korun se v neděli 8. září podařilo získat při hokejovém utkání. Týmy Městské policie Pardubice a HC Ronal group se utkaly v benefičním utkání na podporu 11letého Kubíka Toločka, který od narození bojuje s těžkou

hypotonií, deficitem růstového hormonu a centrální poruchou zraku.

„Jsem rád za tuto akci a jsem pyšný na to, že v Pardubicích vzešla z nápadu městské policie,“ uvedl na úvod utkání primátor Pardubic Jan Nadrchal spolu

s poděkováním účastníkům. V pořadí již šesté benefiční utkání odstartovala čestným vzhazováním vycházející hvězda A týmu HC Dynamo Pardubice Daniel Herčík a začala gólová přestřelka, která nakonec skončila výsledkem 12:9 pro tým strážníků.

To podstatné se nicméně nehrálo na ledě, ale na transparentním účtu a dobrovolném vstupném. V pokladniče letos skončilo rovných 50 000 korun. 30 000 korun věnovala Kubíkovi společnost RONAL GROUP a dalších 10 000 korun Rozvojový fond Pardubice. V průběhu neděle do konce utkání pak na transparentní účet pro Kubíka dorazilo od dárců 19 200 korun. Z toho všeho se podařilo získat výsledných 109 200 korun. Peníze rodina využije na nutné rehabilitace.

„Jsme velmi spokojeni s tím, kolik lidí dorazilo na zápas podpořit Kubíka. Částka, která se vybrala, je vynikající. Překročili jsme loňský výtěžek,“ komentoval

po zápase za Městskou policii Pardubice Miloslav Jirásek.

„Překvapilo mě, jakou mají chlapi letos fyziku,“ smál se po zápase Petr Toločko, otec Kubíka. „V minulém ročníku třetí třetinu už tahali nohy, letos se rvali do posledního okamžiku,“ dodal.

„Nečekali jsme takovou odezvu a překvapila nás vybraná částka, překonali jsme loňský výtěžek a je to neskutečný pocit a neskutečně dobrá myšlenka podpory rodin s postiženými dětmi,“ dodal k benefičnímu utkání Petr Toločko.

V příštím ročníku budou strážníci vybírat další rodinu. Nepsaným pravidlem benefice je, že se pořádají vždy dva ročníky. „S plánováním začínáme po Vánocích. Opět půjdeme osvědčenou cestou, že se spojíme s pracovníci sociální péče, která nám pomůže vytipovat rodinu, která potřebuje podpořit,“ uzavřel letošní benefici Miloslav Jirásek.

Jiří Sejkora, Městská policie

Kluby získají dotace za účast a nábor ve Sportovním parku 2024

Město Pardubice pošle dotace sportovním klubům, tělovýchovným jednotám a dalším subjektům, které se podílely na programu Sportovního parku Pardubice. Ten se letos mimořádně vydařil a během devíti srpnových dnů přitáhl obrovský zájem veřejnosti. Do akce se na tři, šest, ale i celých devět dnů zapojilo přes šedesát sportovních klubů a jejich úsilí bylo opět klíčovým faktorem úspěchu projektu, který se příští rok bude konat již po desáté.

„Sportovní park je nejlepší formou náboru a každoročně zaznamenává-

me zvýšený zájem o sport, zejména u nejmladších dětí. A to je naším cílem – nadchnout jich co nejvíce pro pravidelné sportování,“ uvedl Jakub Rychtecký, náměstek primátora pro sport a zakladatel Sportovního parku Pardubice. „Za profesionalitu trenérů jim patří velké poděkování. V rámci tematického grantu a prostřednictvím dotací jsme na radě města rozhodli o přidělení částky téměř 660 tisíc korun. Tyto prostředky mohou příjemci dotace použít zejména k nákupu a opravám sportovního vybavení a po-

můcek,“ vysvětlil náměstek primátora Jakub Rychtecký.

Úspěch jedné z nejoblíbenějších sportovních akcí roku by nebyl možný bez vynikající spolupráce sportovních klubů a dalších organizací, které perfektně zajišťovaly jednotlivá stanoviště v areálu sportovního parku. Do projektu se zapojilo více než 60 klubů z Pardubic a okolí, ať už se jednalo o oblíbené a etablované, nebo šlo o nové sporty. Stanoviště byla od rána do večera plná dětí, přičemž některé z nich zaznamenaly účast

až 800 malých sportovců během jediného dne. Kluby měly možnost díky praktickým ukázkám a aktivnímu zapojení dětí a jejich rodičů navázat nové kontakty a přilákat nové sportovce. „Chtěl bych ještě jednou poděkovat klubům, respektive jejich nadšeným trenérům za spolupráci na akci. Jen díky jejich zapálenosti, trpělivosti a talentu pro práci s dětmi se řady sportovců v jednotlivých klubech pravidelně rozrůstají,“ dodal náměstek Jakub Rychtecký.

Tajemství pod silnicemi: Archeologové odhalují nálezy z výzkumů

Co našli archeologové za šest let záchranných výzkumů pod 91 kilometry budovanými silnicí a dálnicí? Nejen o tom budou na přednáškách Východočeského muzea v Pardubicích povídat archeologové, dendrochronolog, botanik, antropoložka a mečíř. Pod názvem Archeologie pod silnicemi se na pardubickém zámku konají každou středu do 30. října od 18 hodin.

Přednáška 9. října se zaměří na vztah člověka s přírodou. Biolog a archeolog Petr Kočár ukáže, jak lidé v historii ovlivňovali své prostředí a přizpůsobovali se přírod-

ním změnám. Následující týden archeolog Matouš Holas přiblíží, jak detektory kovů na stavbách silnic pomáhají objevovat poklady, které by jinak zůstaly ztraceny. Antropoložka Marcela Horáková 23. října představí výzkum válečných hromadných hrobů z prusko-rakouské války 1866, odhalených při stavbě dálnice D35, a ukáže, co kostry prozrazují o pohřbených vojácích. A na závěr, 30. října, Patrick Bárta prozradí tajemství vzácného jezdeckého meče z 5. století, který byl nalezen u Slatiňan. Tento meč, klíčový exponát výstavy Exit 91 /

Vykopávky, fascinuje nejen svou zachovalostí, ale i složitostí výroby. Proces tvorby přesné repliky včetně použití starobylých technik a materiálů přiblíží sám její autor.

Archeologie na dosah

Nahlédněte do ležení bojovníků třicetileté války, vyzkoušejte středověká řemesla nebo ochutnejte pravé pivo – v sobotu 19. října se v areálu Zámku Pardubice a Příhrádku uskuteční oslava Mezinárodního dne archeologie. Od 11 do 17 hodin je připraven program zaměřený na život lidí

ve středověku a novověku. Vstup na akci je zdarma. Na zámku bude k vidění mnohé, mimo jiné historický šerm v podání skupiny Servus Bellum, která vystoupí v 13:00 a 15:30 na parkánu. Po celou dobu zde bude mít své ležení bojová skupina Compagnia Della Morte, která představí výzbroj, výstroj a každodenní život vojáků za třicetileté války. Na Příhrádce nahlédnete do řemesel minulosti, zahrajete si středověké hry, zkusíte vyrobit si historické hračky a objevovat starodávné plodiny aj.

Kateřina Procházková, mluvčí VČM

Týden pro seniory v říjnu opět nabídne skvělé akce

Pondělí 21. 10.

9.00 Komentovaná prohlídka Vzdělávacího centra Sféra (Areál Mlýnů. Pouze pro pozvané.)

10.00 Komentovaná prohlídka Vzdělávacího centra Sféra (Areál Mlýnů. Zdarma, telefonická rezervace ve dnech 14.10.–16.10. od 9.00 do 11.00 hodin, tel.: 731 453 270) Sraz 10 min. před začátkem prohlídky před vchodem do centra Sféra.

Úterý 22. 10.

13.00 Buchtyáda (pro přihlášené, v Seniorcentru) – tradiční soutěž v pečení sladkých i slaných dobrot

13.00 Komentovaná procházka s Mgr. Matějem Bekerou (VČM) „Za architekturou ve čtvrti Na Olšinkách – Sokolovna, rodinné vily a činžovní domy, Husův sbor“ (sraz před 13. hodinou u Prokopova mostu na straně u soudu, akce je zdarma, bez přihlášení)

Středa 23. 10.

9.00–10.30 Workshop s Magenta Experience Center: „Jak na chytrý telefon“ (V Seniorcentru, zdarma, telefonická rezervace ve dnech 14.10.–16.10. od 9.00 do 11.00 hodin, tel.: 731 453 270. Vlastní telefon s sebou!)

11.00–12.30 Workshop s Magenta Experience Center: „Zkuste si s námi 3D tisk!“ (V Seniorcentru, zdarma, telefonická rezervace ve dnech 14.10.–16.10. od 9.00 do 11.00 hodin, tel.: 731 453 270)

18.00 „K Vaším službám“ – divadlo „Pošum“. Malá konverzační komedie o tom, co mohou způsobit i nezpůsobit podmínky v závěti a co na to dědicové. (Koná se v Seniorcentru, vstup volný, k dispozici bude drobné občerstvení a káva.)

Čtvrtek 24. 10.

11.00 Setkání vedoucích klubů, lektorů a členů Rady Seniorcentra (Pouze pro pozvané, Dům techniky)

16.00 Radek Tomášek – koncert (KD Hronovická, vstupné 100,-)

Pátek 25. 10.

10.00–12.00 Seniorský pátek SPECIÁL – Dílna pro tvůrčí seniory, babičky a dědečky.

Naším heslem je: věk je jen číslo. Poďte se s námi podílet na přípravě právě chystané výstavy CHYBA NENÍ OMYL. Společně se pokusíme zrekonstruovat nábytek, přechalounit židli nebo vyrobit stoličku. (GAMPA – areál Mlýnů, akce

zdarma, nutná rezervace: Nikola Březiňová, tel. 608 209 897)

14.00 Opékání s harmonikou (zdarma, Seniorcentrum)

Bližší informace: Michaela Smetáková, e-mail michaela.smetakova@mmp.cz, tel.: 466 859 429, 731 453 270.

Říjnové akce v Seniorcentru

7. 10./13.00 Hravá kavárnička – karetní a stolní hry a káva

9. 10./14.00 Hudební odpoledne

17. 10. 10.00 Klubíček – káva

a povídání u ručních prací

21. 10./14.00 Zdravotní přednáška: „Prevence rakoviny prsu a důležitost samovyšetření“ (možnost vyzkoušení samovyšetření na modelu), lektorka: Mgr. Helena Poláčková

23. 10./14.00 Cyklus „Studánky“: Výlet do archivu Českého rozhlasu s Robertem Tamchynou

24. 10./10.00 Klubíček – káva a povídání u ručních prací

16.00 Koncert Radka Tomáška (KD Hronovická, vstupné 100,-)

25. 10./14.00 Opékání špekáčků

27. 10. 14.00 Taneční odpolední čaj (KD Hronovická, vstupné 80,-)

Šest titulů z mistrovství Evropy pro pardubický ROB

V Bulharském Primorsku se v září uskutečnilo již 24. mistrovství Evropy v rádiovém orientačním běhu. Oddíl ROB Pardubice během něj získal skvělá medailová umístění – v hlavní mužské kategorii získal Ondřej Šimáček dva tituly mistra Evropy a jedno druhé místo. Ve veteránkách nad 55 let Jitka Šimáčková nenašla přemožitelku ani na jednom závodě a odvezla si tak všechny čtyři zlaté individuální medaile.

Samotné mistrovství se skládalo ze čtyř disciplín – sprintu, dvou klasických tratí a původně českého foxoringu, ve kterém je každý vysílač slyšet jen z malého prostoru vyznačeného na mapě. Při sprintovém závodě, kde se časy vítězů pohybují okolo 15 minut, se na prvním místě dlouho držel brněnský závodník Jakub Šrom s časem 12:27. Ondřej Šimáček však během závodu neudělal téměř žádnou chybu, o 22 vteřin svého týmového kolegu porazil a mohl tak slavit svůj první titul. Jitka Šimáčková taktéž nezaváhala a svým soupeřkám nadělila více jak 3 minuty. V že-

nách se blýskla brněnská závodnice Lucie Matulová, která zvítězila o 18 vteřin nad slovenkou Šimečkovou a přinesla českému týmu první ženský titul.

Druhý závod na klasické trati 3,5 MHz některé závodníky nepříjemně překvapil kvůli zarostlému lesu a dlouhým tratím. Kategorii mužů ovládl ukrajinský závodník Oleksii Ivanko, kterého nezaskočily ani hodné schované kontroly v křovinách. Ondřej Šimáček měl závod velmi dobře rozběhnutý, zaostal však při jedné dohledávce vysílače příliš dlouho a skončil tak na nepopulární čtvrté pozici. Vítězkou v ženské kategorii se stala Matulová, která do cíle doběhla s náskokem 8 minut.

Po dni volna následovala druhá klasická trať, tentokrát v pásmu 144 MHz, které bývá díky odrazům signálu nevyzpytatelné. Šimáček se však poučil z předchozího závodu a zarostlého terénu, zvolil lepší postup než jeho soupeři a získal druhý titul mistra Evropy. Zbytku českého elitního týmu se v tomto závodě úplně nedařilo. Ve veteránech byla situace výrazně lepší,

kromě Jitky Šimáčkové zvítězila i Blanka Adámková a Karel Fučík v kategoriích nad 40 let.

Poslední soutěžní den byl na programu foxoring. Trať ve svahovitém terénu poblíž města Jasná Poljana nabízela zejména nutnost držet správný směr a rychlost. Šimáček z lesa přiběhl ve famózním čase 53 minut a dlouho se zdálo, že si odnese i třetí titul. Pak se ale v doběhovém koridoru objevil Oleksandr Marchuk z Ukrajiny, Šimáčka o minutu předběhl a ten tak přidal „pouze“ stříbrnou pozici. Podobně vypadala situace i v ženské kategorii, tam ale předběhla Lucie Matulová domácí bulharskou závodnici Andreu Dyakovou a slavila tak třetí titul.

Díky počtu všech medailí zvítězilo Česko v pořadí zemí a opět tak ukázalo své kvality ve světovém ROB. Nyní už se závodníci soustředí na přípravu na mistrovství světa 2025 v Litvě, kde budou chtít své úspěchy zopakovat! Hodně štěstí do tréninku a držme palce během mistrovství.

Jitka Šimáčková, ROB Pardubice

MHD se vrací na Poděbradskou

Na základě příslibu zhotovitele ohledně zprovoznění první části stavby, tedy úseku od okružní křižovatky Globus po okružní křižovatku Baumax, tzv. „trianglu“, dne 14. října v ranních hodinách, připravuje Dopravní podnik města Pardubic ve stejném termínu úpravy a změny, které se dotknou všech linek omezených touto uzavírkou. Linky 2, 3, 4, 6, 7, 11, 13, 17, 18, 30, 33 a 99 se vrátí zpět na trasy, po nichž jezdily před zahájením uzavírky v Trnové, tedy před 3. 3. 2024, stávající výlukové jízdní řády pozbývají k tomuto datu platnost. Na linkách 2, 5, 6, 8+88 a 13 navíc dojde k posílení dopravy ve špičkách zkrácením intervalu na 10 minut ze současných 12. Další informace k novým jízdním řádům budou zveřejněny v předstihu na stránkách dopravního podniku.

Jitka Malinská, DPMP a.s.

Škola ve Svítkově slaví 100 let!

Srdečně všechny zveme na oslavu 100 let od otevření svítkovské základní školy, které proběhnou v pátek 18. října a v sobotu 19. října. V tuto dobu bude škola otevřena pro veřejnost. Mimo jiné pro vás připravujeme workshopy, výstavu prací našich žáků, retro koutek s ukázkami historických školních pomůcek a fotografií z historie školy.

Pátek 18. října

11:00 Slavnostní otevření školy

11:00 – 18:00 Den otevřených dveří s workshopy

12:00 – 12:30 Vystoupení dětí v tělocvičně školy

14:00 – 16:00 Staré školní kroniky k nahlédnutí ve školní knihovně

16:00 – 16:30 Vystoupení dětí v tělocvičně školy

Sobota 19. října

9:00 – 12:00 Den otevřených dveří s workshopy

Ivana Winterová, ZŠ Svítkov

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Pečetě Smila z Pardubic (vlevo) a Viléma ze Staré (vpravo) přivěšené k listině z roku 1350 (listina v archivu jezuitského kláštera v Kladsku, foto K. Siglová, snímek v archivu autora).

V prázdninovém vyprávění Toulek jsme se věnovali osobnosti prvního pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic, od jehož úmrtí letos uplynulo 660 let. Několik čtenářů přivedlo k dotazům na působení celého rodu pánů z Pardubic a jejich vztahu k našemu městu. Rád vyhovuji a tématu se budeme věnovat ještě i v příštích Toulkách.

Arcibiskup Arnošt z Pardubic (mimo- chodem: on sám predikát „z Pardubic“ nikdy nepoužil; tak o něm psali jiní), byl asi nejstarším synem rytíře Arnošta z Hostýně (spíše z Hostína) a také ze Staré (dnes Staré Hradky u Jičína). O něm víme, že sloužil jako purkrabí na některém královském hradě v kladské provincii (bývala součástí Čech). Odkdy a jak dlouho tam jeho služba purkrabího trvala, ale netušíme. Někdy na začátku 14. stol. se stal za neznámých okolností majitelem hradu Vízmburka, což je dnes atraktivní zřícenina na katastru obce Havlovic u Červeného Kostelce v Podkrkonoší. Arnošt z Hostýně ale Vízmburk s několika okolními vesnicemi nedržel dlouho. Někdy mezi rokem 1322–1332, se vši pravděpodobností kolem roku 1325, jej vyměnil s pány z Dubé za Pardubice. Páni z Dubé, přední šlechtický rod a nejstarší známí majitelé Pardubic, začali v té době budovat svou rodovou doménu v severovýchodních Čechách na Náchodsku a hrad Vízmburk se jim k tomu dobře hodil, zatímco vzdálenější Pardubice už pro ně přestaly být přitažlivé.

S Arnoštem z Hostýně přišla do Pardubic nová vrchnost, šlechtická rodina nosící v erbu na červeném štítu přední bílou (stříbrnou) polovinu koně s uzdou. Po tři generace, tj. po dobu více jak 60 let tento šlechtický rod, užívající napříště především predikát „z Pardubic“, výrazně ovlivňoval proměny tohoto místa. Probíhaly výrazné změny ve struktuře území Pardubic a záhy se na něm konstituovalo poddanské městečko; poněkud se zvětšil i rozsah původního panství.

Kromě Pardubic byl Arnošt také držitelem již zmíněného hradu Stará, dnes Staré Hradky s městečkem Libání a s několika vesnicemi v okolí. K tomu poznamenáme na okraj, že v dochovaném dokumentu o tom z roku 1340 se o Staré píše jako o „tvrzi“ (munitio), obdobně se tam píše jen o „tvrzi“ v Pardubicích, což ale jistě neodpovídalo realitě. Jak přišel Arnošt k panství Stará, rovněž nevíme, vlastnil je zmíněného roku 1340 a páni z Pardubic je drželi do roku 1393.

Arnošt z Hostýně (ze Staré a z Pardubic) zemřel někdy roku 1341 až 1342. Zůstala po něm vdova Adléta (říkali jí Adlička) a čtyři synové, o případných

dcerách nevíme. Měl bratra Dětricha (Theodorik), který již nebyl roku 1340 živý a zůstali po něm nezletilí sirotci. Dovídáme se to z Arnoštiny závěti, sepsané v prosinci 1340 na Staré. Sirotkům po Dětrichovi zůstal podle ní rodový dvorec Hostín (Hostýň?) a jejich poručníkem se měl stát Arnošt „mladší“, tehdy děkan pražské svatovítské kapituly, posléze první arcibiskup pražský. Kde bychom měli hledat zmiňované původní rodové sídlo Hostín (Hostýň) s jistotou nevíme. Historikové uvažují o dvou lokalitách, z nichž se v jejich úvahách častěji objevuje dnešní Hostínka, osada obce Vestec (o. Náchod), asi 6 km jiho- východně od České Skalice. Dětrichovi potomci po roce 1340 z dochovaných pramenů mizí a najdeme jen ojedinělou zprávu o jednom z nich, ale s nejistou průkazností, že se vskutku jedná o Dětrichova potomka. Osudy Hostinky jsou až do poloviny 16. stol. rovněž zahaleny tmou neznáma. Teprve potom (1562) se v pramenech mihne zmínka, že tam bylo „tvrziště staré Hostynské“.

Panství Stará (Staré Hradky) a Pardubice, jak již řečeno, Arnošt z Hostýně (ze Staré a z Pardubic) odkázal svým synům s tím, že vykonavatelem závěti se stal syn Arnošt. Manželka Adlička měla mít jako vdovské věno příjmy z panství Stará (Staré Hradky) s tím ale, že pokud by se znovu vdala, nárok na ně ztratí. Svého muže Adlička přežila o několik let. Po otcově smrti se ujali dědictví vedle zmíněného Arnošta (posléze arcibiskupa) také Bohuš (v dochovaných pramenech se ojediněle objevuje i jako Bohuslav nebo Bohuta), Smil a Vilém, kterému později přezdívali Flaška. Tato přezdívka se potom vžila natolik, že se přenášela i na Vilémovy potomky.

Ze jmenovaných sourozenců se nevydal cestou kariéry duchovního hodnostáře jenom Arnošt, ale také Bohuš. A ani ta jeho nebyla jen tak ledajaká. Její začátky neznáme, ale snad můžeme tušit i vliv bratra Arnošta. V dochovaných pramenech potkáváme Bohuše z Hostýně (a z Pardubic) už roku 1342 v hodnosti děkana kapituly v Salské. Hmotné zabezpečení mu poté poskytovala několikrát obročí svázaná s hodností kanovníka v několika dalších kapitulách. Roku 1347 se stal proboštem kapituly v Litoměřicích a ve stejné době

se začal objevovat i v prostředí královského dvora. Patřil k osobním kaplanům Karla IV. Ti bývali králi pohotoví k dispozici ve věcech duchovních, ale i při řešení zvláštních záležitostí. Bohuš, soudě z formulací některých listin, patřil ke kaplanům králi zvláště blízkým. Když například Karel IV. podnikl v roce 1355 náročnou výpravu do Říma za císařskou korunovaci, měl Bohuš za úkol bezpečně přepravovat do Prahy ostatky svatých, které Karel IV. během výpravy získával darem v několika italských aj. městech (lecdy i s využitím silného tlaku své autority) a které potom shromažďoval v katedrále sv. Víta, poté i na Karlštejně. Značnou energii Bohuš z Hostýně (a z Pardubic) věnoval správě litoměřické kapituly. Tam také v prosinci 1358 podlehl nákaze moru, jehož epidemie tenkrát sužovala Čechy.

Zbývající bratři, Smil a Vilém, se věnovali hospodaření na rodových panstvích. Smil sídlil v Pardubicích a podle toho užíval i svůj šlechtický predikát. Vilém, patrně nejmladší ze sourozenců, se posléze staral o Starou (Staré Hradky). Tam nejprve sídlila matka Adlička. O Smilovi máme v pramenech poslední zmínku k roku 1358. Toho roku nebo někdy potom zemřel. Nezanechal ani žádné potomky, respektive z dochovaných pramenů o žádných nevíme. Dědicem obou panství se poté stal Vilém. Přes vylíčené dispozice k majetkům se v zásadních věcech s jejich nakládáním nepřestal uplatňovat vliv arcibiskupa Arnošta. Sourozenci například společně vystupovali s hmotnou podporou arcibiskupem Arnoštem zakládaného augustiniánského kláštera v Kladsku (1350) nebo při Bohušem založeného oltáře sv. Anny a bl. Hedviky ve svatovítském chrámu v Praze (1357); Arnošt vítal Karla IV. při jeho návštěvě Pardubic (1363).

Když 30. VI. 1364 zemřel arcibiskup Arnošt, tíha odpovědnosti za osud rodu přešla zcela na Viléma Flašku a jeho potomky. Někdy v té době se páni z Pardubic řízením osudu zařadili mezi nejbohatší českou šlechtu. Rázné změny se měly dotknout i Pardubic. O tom ale přistě.

František Šebek

